

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рѣкъ XIII. Скрантонъ, Па., Четверъ 20-го Цвѣтня, 1905. Число 16.

Vol. XIII. Scranton, Pa., Thursday, April 20, 1905. No. 16

НОВИНКИ.

ЗЕМЛЕТРУСЫ.

Якъ подають свѣжй вѣсти, землетрусъ въ Индіяхъ не устали, але повтарають ся майже кожного дня, черезъ що народъ жие въ вѣчномъ страху о свое житє. Посля урядовыхъ обчислень згинуло въ Индіяхъ подчасъ тыхъ землетрусовъ около 14000 жителѣвъ, мѣжь тымъ такожъ колькохъ Европейцѣвъ тамъ замешкалыхъ. И такъ: въ Дармзалѣ згинуло 13 Европейцѣвъ, а двоухъ е тяжко раненыхъ; въ Кангри 7 убитыхъ, въ Палияпуръ 2 убитыхъ и оденъ раненый. Зъ многихъ мѣсцевостей еще нема докладныхъ вѣдомостей.

Въ мѣсцевости Беневсито, 25 миль на пѣвнѣчный схѣдъ вѣдъ Неаполю, давъ ся чути дня 10-го цвѣтня вечеромъ легкой землетрусъ, котрый тревавъ 6 секундъ. Въ Авеліно, 28 миль на схѣдъ вѣдъ Неаполю, того самого дня о годинѣ 5-55 рано дано ся чути легке потрясенє землѣ.

Въ Франціи въ мѣстѣ Нионъ давъ ся чути дня 11-го цвѣтня землетрусъ, котрый тревавъ 5 секундъ. Многй дома зѣстали сильно ушкодженѣ, а жителѣ мѣста страшенно занепокоенѣ повыбѣгали на улицѣ, щобъ тамъ шукати захисту передъ смертію середъ румовища розпадаючихъ ся домѣвъ.

— ПРОЦЕСЪ проти многоженного Ивана Гоха, котрого оскаржено такожъ о убійство колькохъ жѣнокъ, розпочавъ ся дня 19-го цвѣтня въ Чикаго. Розправу веде судія Туліе. Гохъ заховує ся досытъ спокойно и е доброй гадки.

— ОДЕНЪ бруклинскій барберъ Италіанецъ доставъ передъ двома мѣсяцами листъ написанный, въ италійскомъ языкѣ въ котромъ домагають ся вѣдъ него, щобъ подъ загрозою утраты жита зложивъ \$100 особѣ, котра буде на него ждати въ означенѣмъ мѣсци. Мѣсто подпису на томъ листѣ була намальована трупяча чашка и двѣ кѣстки. Италіанецъ немаючи вороговъ, засмѣявъ ся зъ того листу и не робивъ жадного ужитку. За якійсь часъ доставъ другій листъ, але и зъ того не робивъ ужитку, уважючи се за жартъ. Доперва коли одержавъ третій листъ писанный тою самою рукою, давъ знати полиціи. Тайніи детективы зачали слѣдити за авторами того листу, ажъ

тутъ скоилось нагло нещастє. Въ ячѣ, коли барберъ спочивавъ зъ цѣлою родиною, роздавъ ся нагло страшный гукъ, и затрясла ся цѣла каменіца, а вѣкна попукали. Спячихъ повыкидало зъ лѣжокъ. Чудомъ майже всѣ вышли здоровы. Найправдоподобѣйше заговорщики, авторы листѣвъ зъ погрозами, кинули въ пивницю, цю находилась подъ склепомъ барбера, бомбу, котра вѣдтакъ експлюдовала.

— ВЪ Ранокъ, Фа., въ наслѣдокъ страшной експлюзії въ тамошнѣмъ каменоломѣ вѣсемъ робѣтниківъ згинуло на мѣсци, причѣмъ тѣла ихъ зѣстали такъ страшно порозриванѣ, цю годѣ ихъ розпознати. Здасть ся, цю еще больше робѣтниківъ знайшло смерть подъ румовищемъ зъ камѣня. Колька особѣ зѣстало покалѣченыхъ, декотры небезпечно.

— ПЕРЕДЪ двацятма роками записавъ баварскій офицеръ Германъ Кольманъ 400 тысячъ марокъ проводниковъ нѣмецкихъ социалистовъ Августови Беблеви. Коли Кольманъ померъ, родина його хотѣла уневажнити завѣщанє помершого, кажучи, цю вѣнъ бувъ нездоровый на умѣ. Процесъ тревавъ доволій часъ, въ концѣ завѣщанє узнано важнымъ, и Бебель доставъ величезный мастокъ. Грошѣ ти хоче вѣнъ признати на рѣжнѣ социалистичнй организациі.

— ДЕПАРТАМЕНТЪ справедливости въ Вашингтонѣ занятый теперь дуже важною справою, котра доказує, цю невѣдливость въ полудневыхъ краяхъ Сполученыхъ Державъ еще не перевело ся. Двоухъ робѣтниківъ зъ Нью-Йорку подѣ обѣтницею доброго зарѣбку зѣстало спровадженыхъ до Полуднев. Каролайны коштомъ компаниі. Коли приѣхали на мѣсце, довѣдали ся, цю мають працювати въ небеспечныхъ копальныхъ сѣрки, а коли они заявили, цю тамъ працювати не будуть, тогдѣ компаниі силою привезоли ихъ до работы, цюбы вѣдробили кошта подорожи. На щастє одному зъ нихъ удало ся утечи, и теперь зѣзнаня його суть причиною слѣдства судового. Вяновники будутъ строго покаранѣ.

— ТРОЙНЯТА. На Ellworth No. 3, Pa. одна руска жена породила трое дѣтей, всѣ три дѣвчата. Одно зъ нихъ важило 5¼ фунта, друге 5¼, третє 5.

Одно зъ дѣтей сейчасъ померло, а двое жиють. Имя мужа той жены Юрій Коношь, походить зъ Угорщины; побралсь рѣкъ тому назадъ. • П Г.

— МУЛЯТЪ Артуръ Лестеръ, котрый минувшого року замордувавъ купца Макса Волеберга, зѣставъ засужденый на смерть и мавъ бути страченый въ Патерсонѣ, Н. Дж. дня 14 цвѣтня. Коли довѣдавъ ся о своемъ засудѣ, постановивъ утечи зъ вѣзницѣ. Въ той цѣли попросивъ своихъ двоухъ дозорцѣвъ, цюбы завели его до выходка. Коли дозорцѣ сповняли его бажанє, Лестеръ нагло кинувъ ся на першого дозорця и ударивъ його зельзною штабою, котру вытягнувъ зъ лѣжка, по головѣ. Вѣдтакъ въ одной хвилѣ кинувъ ся на другого дозорця, вырвавъ йому зъ рукъ револьверъ и стрѣлявъ до него два разы. На гукъ выстрѣловъ надбѣгли другй дозорцѣ и розоружили роззвѣреного Мулята.

— ТЕОДОРЪ Обермилеръ, нѣмецкій пекаръ зайшовъ вечеромъ на пату евеню, де мешкають самй ню-йорскіи мільонеры, скинувъ зъ себе сурдуть, розложивъ на хѣднику, и зачавъ лагодити собѣ нѣчлѣгъ. На запытъ зѣбранныхъ людей, цю вѣнъ хоче робити, заявивъ, цю ему горячо, и цю хоче тутъ переночувати. По сихъ словахъ зачавъ разбирати ся до гола. Надѣйшла полиція, а коли вѣнъ на еи жаданє не хотѣвъ убрати ся, завинено його въ коцѣ и завѣзвано полиційный вѣзъ. Лѣкаръ ствердивъ у Обермилера божеволѣ.

— ВЪ Вьютъ въ Монтанѣ, тамошне социалистичне товариство оставило \$1000 нагороду тому, цю переможє ихъ бесѣдника и переконає зѣбранныхъ, цю социализмъ е шкѣдливый. По ту нагороду зголосивъ ся тамошний адвокатъ, противникъ социализму, а приклонникъ капиталистовъ. Оголошено публичну диспуту, а вступъ выносивъ 50 цнт. Зѣбрало ся около 1000 людей, котры вѣдтакъ мали голосувати картками, цюбы выгрававъ нагороду. Социалистичный бесѣдникъ, въ своей промовѣ, цю тревала три четверти години выложивъ засады и домаганя социалистовъ. Вѣдтакъ зачавъ збивати його выводы згаданный адвокатъ и мавъ говорить цѣлу годину, але вже по двацятыхъ хвилѣхъ закѣнчивъ свою бесѣ-

ду, не могучи збити противника. Пришло до голововаля, и социалистичный бесѣдникъ доставъ 735 голосовъ, а оборонецъ капиталистовъ лишь 82.

— ВЪ Сиракюсъ, Н. Й. невывѣдженый злочинцѣ высадилъ при помочи нитроглицерина почтову касу, и забрали \$700 готовки. Передъ тымъ еще украли у одного купца коня зъ вѣзкомъ, и правдоподобно тымъ вѣзкомъ утѣкли.

— ВЪ Осинингъ, Н. Й. страчено на електричнѣмъ столѣци 22-лѣтнего Мартина Ебеляша, котрый 1903 року замордувавъ свою жѣнку въ лѣсѣ коло Мт. Вернонъ, а вѣдтакъ еѣ тѣло кинувъ въ каналъ.

— ВЪ Лексингтонѣ, Ки. вѣдбуває ся теперь процесъ проти тамошного повѣтового судіи Джеймса Гаргиса, котрый мавъ застрѣлити зъ вѣзны своего помешканя маршалка мѣста Коркіла.

— СОРОКЪ-лѣтний Фр. Басерель, котрый вѣдъ довшого часу живъ розведеный зѣ своею жѣнкою, якось случайно зѣйшовъ ся зъ нею на улицѣ въ Бруклинѣ. Въ одной хвилѣ, не промовивши и слова до жѣнки, кинувъ ся на неѣ зъ ножомъ въ рукахъ и задавъ еѣ колька ранъ въ голову и лице. Товпа народа, цю зѣбралась коло него, розоружила його и вѣддала въ руки полиціи, а тяжко ранену жѣнку вѣдвезено до шпиталѣ.

— РОЗА Даллей, Италіанка въ Новѣмъ Брунсвикѣ, Н. Дж. за весь часъ своего побуту въ Америцѣ и хвилки не мала веселю, одно нещастє за другимъ валило ся на еи голову. То утѣкъ сынъ, забравши еи весь еи мастокъ 340 долларѣвъ, то обѣкравъ еи сусѣдъ, то забило еѣ мужа и т. д. Лишила ся сама зъ девять-мѣсячною дитиною въ нуждѣ та недостатку. Позаякъ въ Америцѣ не може дати собѣ рады, поставила вертати до Италіи, але цюбы роздобути звѣдкисъ грошѣ на дорогу дала оголосити, цю радо дасть своего малого сына тому сужружеству, цютребы дало еи грошѣ на подорожъ до Европы. Не знати, цю знайшовъ ся цю такой, цюбы купивъ дитину за шифкарту.

— ВЪ Виннипегу дня 25 Марта въ Суботу у вечеръ около 11 години невѣстный выстрѣлъ перелетѣвъ вѣзкомъ до помешканя независимого польского попа

Блажевского. На щастє Блажевского не було на той часѣ. Куля трафила въ лампу, котра свѣтила ся а разомъ повставъ огонь. На жаданє огня помѣчь наспѣла и по малыхъ трудахъ угасила. Полиція глядитъ пташка.

— ВЪ Ньюарку, Н. Дж. въ тамошнѣмъ судѣ вѣдбуває ся теперь процесъ проти цятыхъ дозорцѣвъ шпиталѣ, обжалованныхъ о убийте одного божеволного, котрый въ томъ шпиталѣ лѣчивъ ся. Лѣкарѣ ствердили, цю божеволный померъ на сильную смерть. Оборонцѣ обжалованныхъ намагали ся збити выскавы лѣкарѣвъ, але се имъ не вдало ся. Розправа потагне ся довше, цюбы покликано новыхъ свѣдковѣ.

— Г. УНДИКЕ, знамениту спѣвачку зъ Мт. Вернонъ, Н. Дж. коли вертала вечеромъ до дому, нагло напавъ якійсь мушина и одною рукою вхопивши еѣ за горло, другою старавъ ся вѣдобрѣти еѣ дьямантову брошку. Розпочалась розпучлива борба. Ундикє якось зручно вырвалась зъ рукъ напасника и почала втѣкати до найблизшой каменицѣ, але напасникъ дѣгнавъ еѣ и зновъ вхопивъ за горло, цюбы не кридала и хотѣвъ вырвати брошку. Але спѣвачка таки высободилась зъ его рукъ, добѣгла до каменицѣ и зачала дзвонити. Надбѣгли на помѣчь люде, але напасникъ давъ ногамъ знати, и доси еще його не зловлено.

— ВЪ Сенатобіи, Мисс. тамошний шерифъ М. Пагъ згинувъ застрѣленный вѣсмомма замаскованными бандитами, котры хотѣли вѣрнути ся до вѣзницѣ и увѣднати Джеймса Гвайта, обжалованого о убійство. Шерифъ не хотѣвъ ихъ впусити и згинувъ поцѣленный трома револьверовыми кулями.

— НА островѣ Мадагаскаръ въ околици мѣста Антанариву лютилась зъ початкомъ цвѣтня страшна буря. Многй мѣсцевости позаливала вода, зельзныи дороги сильно пониженѣ. Больше якъ 100 особѣ утопило ся, а рѣкы выкидають на берѣгъ цю разъ то свѣжй трупы. К 61

— СПЕЦІАЛЬНА комісія академіи умѣтностей въ Петербурзѣ заявила ся дня 13. цвѣтня за введенемъ украиньской мовы въ школахъ, книжкахъ и пресѣ.

— ВЪ Пенетавгвѣшенѣ, Онт. замордувавъ Александръ Дефохъ свою жѣнку и

доньку. Передъ судією такъ зѣзнавъ: „Я бувъ задрѣсный о свою жѣнку, и тому мене въ дома не любили. Длятого я вхопивъ сокиру до рукъ и убивъ нею жѣнку, а коли донька зачала кричати, убивъ и еѣ. Потому ещемъ попробывавъ ихъ ножомъ, цюбы бути певнымъ, цю они не жиють, а тѣла ихъ повывосивемъ до пивницѣ.“

— 16-лѣтний Джексонъ и 17-лѣтний Пандеръ, цю пробували гѣ поправчѣмъ заведеню въ Морганпа, подчасъ рубаня дровъ смертельно зранили сокирою своего наставника и втѣкли. Гончы собаки сейчасъ на трафили на ихъ слѣдъ и знайшли ихъ на возѣ зъ угльомъ. Хлопцѣ зачали до псѣвъ стрѣляти и двоухъ зъ нихъ зранили. Дозорцѣ, цю йшли въ слѣдъ за псами на выстрѣлы хлопцѣвъ вѣдповѣли выстрѣлами, и оба хлопцѣ зѣстали смертельно раненѣ.

— РУСИНЫ зъ Галичины, Буковины и Угорщины, цю хочуть ѣхати до Америки, нехай пишуть по всякй поясненя до Rev. D. Dobrotwor 3—4 Bornstrasse, Bremen, Germany.

— Моя теперѣшна адреса така: Rev. St. Makar, 801 Fifth Ave., McKeesport, Pa.

Не забудьте,

цю цю до першого Червня (Юнія) сего року пришло на „СЛОВО“ \$150, тому будемо высылати просвѣтнй книжочкы „Слово“ черезъ 12 мѣсяцѣвъ, а кромѣ сего вышлемо ему Руско-англійскій Провѣдникъ (Тлумачъ) або яку иншу одну або и больше книжочокъ оголошенихъ на 7-ой сторонѣ „Свободы“ котрыхъ цѣна не переходить 50 центѣвъ, зовѣсмъ за дармо.

Пришлѣйте грошѣ сейчасъ.

Адресъ:

„S L O V O“
Box 353, Scranton, Pa.

Найпевнѣйше лѣкарство

котре

вылѣчить

Задыхъ (астму), Катаръ и Зиму

дѣстанете у краєвого аптекаря.

M. Potocki, Oluphant, Pa.

Цѣна 5 долларѣвъ! 16-17

ДАРОМЪ ДѢСТАНЕТЕ!

Нову докторску книжку мѣстачу въ соѣбъ цѣнай информации и рады для мушкыи жѣнокъ и дѣтей, сли подшлѣте свое имя и адресъ:

O. P. Box 208, Madison Sq., New York

Фарисейство і крутарство!

Здає ся, що ніхто не забуде і не забуде — та історія амер. Руси запише на своїх картках чорними буквами подвиги о. Обушкевича в Jersey City, коли він вдирався хитрими способами в парохію і силував ся відобрати хліб тяжко хорому місцевому священикови о. Підгорецькому. А що о. Обушкевич дійсно так зробив посвідчили своїми підписами аж 12 руских священиків і з Галичини і з Угорщини.

Про ті сумні події було обширно писано в „Свободі“ чч. 48, 49, і 51 з 1904 р. Подавши там всі важні факти, я при кінці відізвався до о. Обушкевича отсими словами: „Прилюдно оскаржую о. Обушкевича, як винувника всіх непорозумінь, всіх смут, всяких інтриг і всякої незгоди на амер. Руси. А щоби о. Обушкевич мав спосібність оправдати ся із закінених ему провин, щоб не потребовав крити ся під всілякого рода криптивіями, я підписую своє повне ім'я і обіцяю о. Обушкевичови, по старій знакомості, на підставі документів і свідків, се все, що я написав довести. (Свобода, ч. 51. 1904 р.)

Питаю ся тепер, чи можна дати ще більшу свободу чоловікови, щоб оправдав ся з починених ему закидів?

Се було писано дня 22. Доцября 1904 року. Оскаржений о. Обушкевич ані словом не відозвався. Приняв до відомости. Зігнорувати сего оскарження не міг, бо его не оскаржовав ніхто инший тільки такий сам гр. кат. священик, як він. Аж в рідвянім числі „Свободи“, 2 тижні по оскарженню появив ся протест підписаний 12 священиками, котрий звучить дословно:

„Мы підписані гр. кат. священики протестуємо проти рабівничого нападу на парохію в Jersey City, N. J., котрого доконав о. Обушкевич вь неприсутности хорого тамошногого священика о. Н. Підгорецького“.

Тай і на сей протест о. Обушкевич не був ласкав відізвати ся — видно зігнорував і се. Алеж ні! Аж тепер по 4 місяцях вважає „патріарх“ американської Руси за відповідне обміняти ся, і в 12-ім числі „Правди“ з дня 6-го Априля 1905 р. написав: Ньсколькo слoвoв моимъ мнимымъ пріятелямъ (pro domo sua).

Хочу пересказати коротко зміст тої статі людям, котрим не приходить ся читати „Правди“. Каже на початку о. Обушкевич, що від 4 літ Українці-радикали нападають на него, а в новійших часах прилучились до них ще і православні від „Свѣта“ і деякі угро-руські священики, але зараз потішає себе цитатом аж зі Св. Письма. Каже дальше, що ему не дивно,

що „Свобода“ осуджає его „нужденного уніятського священика“, бо вона і високопоставлених духовних і свѣтских достойників осуджала, навіть і Годобая і Лавришина і других. Ему (о. Обушк.) се не дивно, але дуже дивно, звідки поміж тими людьми взяла ся нараз приязнь. Як „deus ex machina“ дивує ся о. Обушкевич! По 4 місяцях розважання, прийшов о. Обушк. до переконання, що ті оо. котрі підписали протест дали ся увести „тенденційно о. Дмитровымъ представленою факту о рабівничо выдере парохіи о. Підгорецькому“. Повторяє дальше о. Обушк. брехні за „Правдою“, чи сам за собою, не мов то о. Підгор. нікому не сказав де він іде, від бискупа айриского відпустки не брав, і его (о. Обушкевича), хоть він не хотів, вибрала сталим священиком в Jersey City, але він для святого спокою уступив, знаючи, що там будуть „грубы собланы“; відтак заіхав до Оліфанта, щоб з'організувати людей, котрих викинули і радикали і православні, а вкінці каже, що він є правдивим легальним священиком в Jersey City „засмотренный вь ухвальную грамоту Рады Церковной, в юриздикцію епископа и занотуваный в Court-ѣ“. Найважнійше із тої цілі писанини то те, що він „пока-що для св. згоды“, не втручає ся в джерзиситській забурення і радби, аби той недриятний інцидент, чим скорше і як найспокийнійше закінчив ся.

Еще при кінці по фарисейски говорить, що деякі оо., що підписали протест, будуть его дуже щирими пріятелями.

Кілька слів з гори. Хочу еще раз пояснити. Заявляю, що могу поставити свѣдків і показати документи, що те все, що я писав про події в Jersey City є щирою правдою.

Неправдою, свѣдомою брехнею є твердження о. Обушкевича немов то парохіяне ані він не знали, де о. Підгорецький обертає ся. Крім Кирцова і Голода був і Теодор Ціпляк, бувший і теперішній касієр парохії в Jersey City, в Northampton і навіть плакав, як побачив хорого о. Підгор. в моім домі в Northampton. А що і парохія і о. Обушк. знали, що о. Підгор. був пізнійше в White Haven, про се свѣдчить лист оригінальний о. Обушк. писаний 17-го Октобра на адресу Rev. N. P., White Haven, Pa. і друкований в „Свободі“ ч. 49, 1904.*) Дальше свѣдому брехню пише о. Обушкевич, немов то парохія з Jersey City вислала делегатів „ньсколькo разъ до Northampton къ о. Дмитрову, чтобы довѣдатись, где о. Підгорецькій на курація перебуває“, бо о. Обушкевич

*) Бєлє о. Обушкевич заперечить — подам той лист в фотографічній звязці.

знає дуже добре, що лиш Шлак і Шмайда іздили оден раз і навіть не старали ся мене побачити, лиш гостили ся по краяхах. О. Обушкєвич! Не я лож говорю, але Ви. Ви говорите лож для бизнесу свого, я стараю ся правдою освѣтити факт. В Великій Піст говорить лож о. Обушкевич, і аві не скривить ся! Говорить лож чоловік, котрий стоїть над гробом.

При кінці хочу пояснити, що найважнійше. Дєхто, що не знає політики о. Обушкевича готов повірити в его фарисейство, однак справи так стоять:

О. Обушкевич вибрав ся з Jersey City не із-за страху проти „грубыхъ соблазней“, бо він до них привик в своїй довголітній соблазнительній практиці в Америці, але із-за страху перед коштами і трудами, які треба повести в таких обставинах. О. Обушк. відшав ся під опіку айриского бискупа, котрий покриває копита процесу, наняв кількох хрунів за маленькою платою, сам вибрав ся на адміністрацію до Оліфанта і чекає, коли вже раз отворять ся ему двері до Jersey City. А щоб якось умирити те загальне огірчене проти себе, називає навіть деяких Українців чесними людьми, а угр. руским священикам обіцяє бути дуже сердечним другом, тільки для того, щоб публично знов ніхто не протестовав, як він при помочи Айришів і полісменів дістане ся до Jersey City. Побачимо, що буде.

Нестор Дмитрів.

ДОПИСИ.

Зь Лемківщини.

У насъ теперъ наступила весна. Вь першій тиждень великого посту мали мы ночами морозы а вь день середне тепло. Люде мѣсями вже богато поорали а где бoльшій горы то ще нѣчого не орали. Осимй сѣянины дуже пожовкли вoдъ сильныхъ зимовыхъ морозoвъ. Зь 30мъ Марта почали вже и картоплѣ садити.

Цѣны збoжа: пшеница 4 короны 40 гелерoвъ; жито 3 кор. 40 г.; ячмѣнь 3 кор. 40 г.; бoбъ 5 кор.; горохъ 6 кор.; фѣзоля 6 кор.; овесъ 2 кор. 60 г.; конюшина до сѣву 1 кор.; сѣно конюшина 6 кор. 1 сотнаръ; солома, вязака 1 кор. 20 г. Худоба теперъ середной цѣны, бoльше дорога якъ тана.

Два тижднѣ тому цѣкава подѣя дучилась вь Змигорoдѣ, повѣтъ Ясло. Знаний людянь богачъ зь Чекая вoдъ Змигорoда, Павель Баль, его люде на околицю знають яко славного богача. Отже у його сына на Чекай служила дѣвчина, Полька, а той господарь Куба Баль пославъ служашу до мѣста Змигорoда по оцетъ. А жиды нехристы тую дѣвчину замкнули до пивницѣ, розoдѣля зь приoдѣвы и задумали еѣ заколати на кровъ. Але ще тїи муки не буди приладжені, бо тoлько одну добу тамъ була. Родичѣ

пoслали свого жидяка, абы подовивъ ся що она тамъ робить. Дѣвка притаѣлась коло стoвпа, жидюкъ отворивъ дверѣ, хотѣвъ подавити ся на ню, а дѣвчина вѣ дверѣ и взялась утѣкати. На тоє надoйшовъ жандармъ. Жандармъ каже: стoй, але она утѣкає, бо встыдалась, по неже була гола, бо жиды забрали зь неѣ одѣне. А жандармъ: лапай, лапай и злапавъ. Питає: що ты за одна и чого нага. Дѣвчина перелякана страшно не могла говорити, але вкoнци розказала колька слoвъ, у котрого то було жиди а т. д. Заразъ вернули назадъ до жиди и жиды выдали еѣ приoдѣву. Оцoсля жандармъ вытѣгъ докладнѣйше протоколь, скoвавъ шестеро жидoвъ и забравъ заразъ до Ясла, де впаковали цѣлу родину до криміналу. Жиды зь перепуду задумали перекупити жандарма, але вoнь якъ чоловікъ зь правдивымъ сердцемъ християнскимъ не привнявъ того, хотѣя то була и не мала сума бо 6.000. Тую подѣю самъ той жандармъ розказувавъ вь торговли вь селѣ Перегримцѣ. А Баль, господарь тои дѣвчини, котру мали мучити, лихий протоколь складає; видно зь того, що давъ ся перекупити вoдъ жидoвъ. Тая дѣвчина ще жїє, але дуже слаба, хoра зь превеликого страху. Ся подѣя дѣялась два тижднѣ тому назадъ.

Роздѣлє дня 30. Марта, 1905.

Андрѣй Пижь.

Виніпег, Канада.

В 12. ч. „Свободы“ находитъ ся допись з Виніпегу, де якийсь, ніби очевидець, розказує про загально лихе поведене ся тутешних Русинів і всю вину за се приписує о. Гури. Ми, низше підписані, чуємо ся змушені відповісти на сю допись, щоби хто не думав, що се все правда, що там сказано. Інакше кождий подумає, що Русини тут нічого не роблять, тільки, одні в готелях, а другі в старій церкві з о. Гуриою на чолі, напивають ся.

Що деякі Русини зле поводять ся, сему годі перечити, але щоби причиною сего мав бути як будь о. Гура, годі також сказати. Згадуючи процес о. Г. з Блажовским, дописуватель повинен був навести хоч деякі поступки о. Гури викриті Блажовским, інакше годі вірити. Дописуватель каже дальше, що „в малій церкві... тепер о. Г. справляє балі з горівкою, пивом і танцями“, і що там „нині відправляють ся неморальні забави, гуляють охочо підпивши хлопці і баби“. З того виходилоб, що о. Г. перемінив стару церков на готель і попросту розпиває людей. (Про музику забув допис., бож танці без музики не бувають). Щоби пояснити сю брехню, ми скажемо ось що: Коли нова церков зїстала побудована, всі річи з старої церкви перенесено до нової — вїстав тїлько хрест на верху, котрого не уважали потрібним скинути. Відтак сю

стару церков перемінили на школу і читальню, а не готель. Шож до забав, про які розказує дописуватель згаданої дописи, то се також брехня. Правда, що 27 го лютого була служба бoжа брацтва церковного і по службі всі належачі до брацтва зїшли ся до старої церкви, а теперішної школи і забавили ся. Однакo чогобудь неморального, ні неприличного, ні танців ні охочо підпивших хлопів і бабів там не було. Видно, що дописуватель є шляхтичем в пожатченім контуші і думає, що на „хлоуів“ можна брехати. А если дописуватель сю спокійну забаву уважає вже таким грїхом, і зневагою давної церкви, то і школа не повинна би бути в нїй також. По гадці дописувателя треба стару церков розібрати і переховувати, як якісь „реліквії“, або спалити. Генеза згаданої дописи лежить якраз не в глибокій релігійности, але противно, она лежить певно в тілєснім інтересі автора. Бо чому він не згадує про школу, котра розпочалась 24-го сїчня с. р. і до котрої ходить нині 50 дітїй? Чому не згадує про читальню? Чи не важнійше се від того, що брацтво церковне в старій церкві забавилось? Шож до тих, котрі пють і бють ся, то ови певно від о. Гури того не навчились. О. Гура є священиком в церкві, а не полісменом і всякий знає, що коли хто хоче зле робити, то не радить ся священика. О. Гура робить, що може зробити; на одного священика і того заботато!

Вкінці жадаємо від автора згаданої дописи, щоби на другий раз підписав ся повним іменем, если его допись правдива. Тоді і ми дещо більше скажемо, бо і в нас того „інтересного“ знайшло би ся. Ми не стаємо тут в обороні о. Гури, але в обороні правди. Брехати не вільно, хочби і на ворога! Дописуватель думав, що на его брехню не буде кому відповісти, бож рівного собі він певно не бачить. І хоч бреше явно, а думає, що се ему за правду увїйде. „Дивно, як той свѣт перевертає ся“. Алеж у Америці, що голова, то і філософія нова і через таких власне годі щобудь і найліпшого до кінця допровадити.

Николай Гладкий,
Василь Кудрик.

—К 62

Деякі Русини просять через „Свободу“, щоби читателѣ „Свободы“ подавали дописи зo своихъ плеязoвъ и кольоній про се, якъ и где веде ся робота. Найбoльше се интересує майнерoвъ та другихъ робoтничoвъ. Вь нашoй мѣцевости нема жадныхъ майновъ ані сталыхъ робoтъ. Цѣла наша кольонія занимає ся працею рукъ фармерoвъ, котрі роблять зь Богомъ сoдлку на святoй землї. Правда, що часoмъ

прийде прикро фармерoви, бо суть великі выдатки на госиодарскї зварады, рoжнїй фармарскї машини, котрї коштують много грошей, а часoмъ выпаде рoкъ, що збoже ся не вродять, а фармаръ мусить машини оплачувати. Однакъ протo бoльше ся доробляють майна зь фармарства, якъ тї, що працюють вь майнахъ чи фабрикахъ. А то вже и не говорю, що майнеръ, працюючи вь майнѣ, спoдѣє ся кождої мїнутки своєи смерти; коли фармеръ, працюючи на своѣй фармѣ, є собѣ свободный, веселый. Вь деякихъ частинахъ Канады є такожo копальнѣ угля и другихъ мїнералoвъ такъ само якъ вь Сполученыхъ Державахъ и платня у нихъ добра, лишъ що тихъ майновъ не такъ богато якъ вь Спол. Державахъ и не такъ удосконаленї. Робота вь канадїськихъ папахъ такожо не все иде добре, часoмъ и по 2 днѣ не робить майна на тиждень. Бачимо такожо, що хочь робoтнички канадїськихъ майновъ заробляють часами много грошей, то однакъ щадять мало, а волѣють то все вь однoй хвїлѣ пропити.

Коло насъ буде ся желѣзниця. Роботу почато ще минувшого року, а скоро земля ся розмерзне робота буде продовжатись дальше. Компанія С. N. Ry. буде приймаати много робoтничoвъ сего року, щoбъ скорше закончить будову желѣзницѣ; платня буде выносити \$35 на мѣсяць и бордъ. Але до теперъ коло насъ нема ще жадной роботи.

Вь нашoй околици дуже файна теперъ погода, бо снѣгъ стопивъ ся ще 23-го Фебруара и настала красна погода. Однакъ люде ще не зачинали нѣчого сѣяти, бо не знали якъ станєсь на дальшій часъ. Тутейшї фармеры зачали веснувати доперва 28 Марта, а декотрї то и скорше. Зима була дуже маленька, болoтъ великихъ не було, осѣнна рoля була дуже суха и люде зачали скоро веснувати. Дорогї брата Русини, просѣть Господа Бога, щoбы намъ давъ краснїй уроджай на сей рoкъ, щoбы поблагословивъ дочекати побачити жoвтого колося на своихъ нивахъ и, щoбы було що дати на милoстыню убогимъ. А майнерамъ и янчимъ робoтничикамъ благослови Господа на щасливу роботу. Василь Романюк.

4

ДВАЙЦЯТЬ БУШЛѢВ З АНРА



се рекорд на Вільнихъ Земляхъ Західної Канади в 1904 році. 150.000 фармерів зі Сполучених Держав, що приїхали в останніх 7 літах до Канади суть учасниками сего добробуту. Сполученї Держави стануть невдової імпортувати пшеницю. Возьми

ВІЛЬНУ ЗЕМЛЮ
або купи фарму в

Західній Канаді
а не позгадуси. Пшеница по \$1.00 за бундєль.

Піши по баченї відомости до Superintendent of Immigration Ottawa, Canada, або до

C. A. JONES,
Canadian Government Agent, Pittsburg, Pa.

16-22 Згадай сю часопись.

„СВОБОДА“

(LIBERTY)

THE RUTHENIAN WEEKLY published every Thursday at 209 Linden Str., Scranton, Pa.

JNO. J. ARDAN, Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year. Established 1893



Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter July 16 1903 at the post office at Scranton, Pa. under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода“

Газета для русского народа в Америке и органъ „Р. Н. Союза“, выходитъ по пятницамъ въ Четвергъ и Коттсѣ.

Въ Америкѣ на 12 мѣсяцѣвъ... \$2 00
До старому краю на 12 мѣсяцѣвъ \$2 00
Въ Америкѣ на 6 мѣсяцѣвъ... \$1 00

Галичане можуть замовити „Свободу“ черезъ Калгарію Шевченка ул. Чариского-го 26, Львівъ.

Отримувати газету треба всегда зъ горы.

Грошъ треба посилати въ реждистрованій листъ, або черезъ экспресовый, або почтовый money order (моя ордеръ). Money order, то в карточку, котру доставите вѣдъ почта або атеата на экспресовый офисъ, пшлатъ намъ, бо безъ того мы не годя грошей достави.

Адресъ: „СВОБОДА“
Box 353,
SCRANTON, PA.

Хто хоче, чтобы его адресъ зміняти мусить подати намъ, кромѣ нового, такожъ свой старый адресъ.

Пересторога для майнеровъ.

Не всѣ майнеры бачать ясно корысти, якій выплывають зъ ихъ принадлежності до юніи. Они не розумѣють длячого малибъ ходити на юнійні мітинги и платити принадлежній вкладки. Они думаютъ, що могутъ достати подвышку за свою роботу, знижену цѣну за порохъ и другій полекшій хочъ и не будутъ належати до юніи.

Всѣ, що такъ думаютъ суть въ блудѣ, и наражують себе и другихъ майнеровъ на утрату того, що здобули послѣ довгого труда и тяжкой борбы.

Если Иванъ не буде належати и платити до юніи, не буде належати и платити до неї такожъ Гриць и Василь и другій, и такъ мало по малу чимъ разъ больше людей перестане до юніи належати и платити до неї. А що зъ того выйде? Выйде такъ, що юнія чимъ разъ больше буде слабнути, чого власно хочуть компаністы. Тодѣ, сли майнеры жадають не подвышки, але навить той самой платнѣ, що мають теперъ, то компаністы на се не пристануть — выбухне страйкъ, а що юнія не буде мати досить грошей въ касѣ, чтобы помочи страйкерамъ, то страйкъ мусить бути пропраный.

Колижъ страйкъ буде програный тодѣ компаністы знижать платню, поднесутъ цѣну пороху, и т. д., словомъ водобють на васъ тую

подвышку, яку вы мали послѣдними роками.

Оте бесбесеченство грозить всѣмъ майнерамъ черезъ недбалство, байдужность або скупство тихъ майнеровъ, що не хотятъ до юніи належати и до неї платити.

Памятайте, що компаністы голько чекають того. Они гѣшатъ ся тимъ, коли майнеры выступаютъ зъ юніи и не платятъ до неї. А знаете чому? Тому, бо чимъ слаба юнія, тимъ легче компаністы зможуть еѣ розбити.

Компаністы мѣдвѣтій вѣдъ майнеровъ, а предѣнь они организуютъ ся, держать ся купы, продають угле по той самой цѣнѣ, словомъ мають свою юнію. И черезъ те она сильнѣ.

Чомужъ майнеры не малибъ бути организований? Если компаністамъ потрібна організація, то она сто разъ потрібнѣйша майнерамъ.

Если не будете дбати про вашу майнерску юнію, то компаністы розобють еѣ.

Колижъ будете дбати о вашу юнію, компаністы мусятъ еѣ шанувати и узнати.

Если каждый буде належати до юніи и платити що на него приходить, словомъ, если майнерска юнія буде сильна, тодѣ компаністы будутъ вважати слова вашого предѣдателя Ивана Мичела за слова вась всѣхъ и будутъ рахуватись зъ ними.

Тодѣ компаністы подпишутъ угоду зъ юнією на довгий часъ, а вы будете мати стау роботу и добру платню.

А се суть рѣчи, о якій каждый зъ васъ стараеться.

Дня 1-го цвѣтня 1906 року, кѣнчить ся теперѣшня угода мѣжъ юнією а компаністами. Компаністы не хочуть новой угоды зъ вами. Они хотѣлибъ снизить вамъ платню а поднести цѣну пороху и певно се зроблятъ, хіба що ваша юнія буде такъ сильна, що не допуститъ до сего.

А чтобы юнія була сильна, на се е только одна рада: Най каждый майнеръ, що не належитъ ще до юніи сейчасъ до неї вступити, та намовити до неї такожъ каждого своего знакомого.

Що гѣрше?

У насъ на американской Руси послѣдними часами слѣднѣ двѣ хібы, а се несправедлива критика и байдужность.

Критика, рѣчь конечно и пожиточна, але мусить мати свои границѣ и мусить бути справедлива. Она не може бути такожъ односторонна, але мусить дивитись на все вѣтвертими очима, важити всѣ факты и судити ихъ безъ пристрасти, безъ заслѣпления. На жалъ, нашъ критика звичайно переступають свои границѣ, а своимъ „огнистымъ“ перомъ або языкомъ рубаютъ всѣхъ и вся, алодитъ перазъ наглѣшій почини и роботу, ad absurdum та старають ся

доказати, що все, що другій роблять або робили, пусте — не вартне и торбы сѣчки.

Цѣкаво и те, що люде, котрѣ найбільше въ сей способѣ люблять критикувати — самы звичайно мале що або нѣчого не зробили.

Така несправедлива критика шкѣдлива тымъ, що ридить зневѣру у загаду нищити неедно добре дѣло въ зродѣ и допровождуетъ перазъ навить зовсѣмъ щирыхъ людей до цѣлковитой байдужности. Бо и пощожъ робити? — подумаетъ неедно — коли моя работа пуста, безхосенна — не приноситъ жадной корысти? Чи не лѣпше вмѣсто тратити часъ, грошѣ и здорově для справъ загальныхъ — сидѣти собѣ спокойно та занимати ся лишь своими личными справами? И не оденъ „патриотъ“ подумавши такъ справдѣ вѣдтаеться зовсѣмъ вѣдъ громадского дѣла. А заложити оденъ, двоухъ, троухъ руки и всяка работа, всякій поступъ стае дуже трудневый, божъ на американской Руси интелігентныхъ работниківъ дуже а дуже мало.

Если поставити собѣ питане, що гѣрше: несправедлива критика чи байдужность, то треба сказати, що и одно и друге се такій тяжкій грѣхъ, якій зовсѣмъ не повиннѣ мати мѣсця мѣжъ людьми такихъ слабыхъ націй якъ руска и то ще на чужинѣ. Та несправедлива критика, здасть ся такі гѣрша вѣдъ байдужности, бо коли несправедливый критикъ може убити не одно добре дѣло, знеохотити до працѣ неедну щирю единицю, то чоловікъ

байдужный не шкѣдитъ майже нѣкому. Шкода зъ него хіба така, що вѣнъ закопуе свой талантъ, маруетъ свои силы, вѣдтаеться ихъ вѣдъ народною працѣ.

Заворушеня въ Росіи.

Петербургъ 5. Познаки недалекой а загальнои волюнтаризма по мѣстахъ и селахъ, збѣльшають ся. Зъ кождымъ днемъ показуе ся яснѣйше, що радикальнѣ элементы дѣлають плѣтя одного пляну и що всѣ ожидаютъ лишь гасла до повстанія проти тирановъ.

Велику ревность въ роботѣ показуютъ террористы. Зѣ всѣхъ частей российской державы доносятъ, що організація революціонеровъ е сильна. Центральнѣ комитетъ выдае работникамъ розказы, котрѣ они выконуютъ и котрымъ повинуютъ ся.

Цѣлой Росіи грозитъ страшна зараза-холера, котра люгуетъ теперъ въ Перзіи и дѣстаетъ ся вже до Росіи. Въ Петербургѣ предпринято рѣжнѣйшѣ средства осторожности проти той хоробы. Войско чиститъ улицы мѣста, полиція пильно стереже чистоты и порядку въ домахъ бѣдныхъ работниківъ, котрѣ мешкають на поддѣлахъ або въ пивницяхъ.

Хитке и зволькающее становище российской правительства до обѣщанныхъ реформъ и заступничтва народа, выкликуе навѣтъ въ кругахъ либеральныхъ велике негодоване. Больше якъ триста организаций повѣтовыхъ внесло до правительства петицию зъ домоганьемъ ся реформъ и засягнення у нихъ рады, якъ

тѣ реформы мають выгладити. Правительство одважъ авѣ не думаетъ о скорѣмъ залагодженю тихъ справъ, оно лишь зводѣкаетъ. Въ кругахъ правительственныхъ выринула теперъ гадка выбрати комисію и послати еѣ за границу до другихъ европейскихъ державъ, чтобы та комисія перестудіовала другій конституцию и на подставѣ того выготовила плянъ российской конституци. Розумѣетъ, що правительству российскому зовсѣмъ не розходитъ ся о те, чтобы та комисія справдѣ вывчила чужій конституци, але розходитъ ся о те, чтобы лишь зволькати. Ся пропозиція правительства выкликала протестъ многихъ часописей, а „Новое Время“ перестерѣгаетъ правительство передъ сумными наслѣдками такихъ крутарствъ. Загальне довѣре до правительства е цѣлкомъ подорване, а на ново тодѣ, коли правительство припуститъ народѣ до управы державою и вызначитъ день выборовъ народныхъ заступниковъ.

Такъ названа „конституцийна российска преса“ заворушуе умы цѣлой Росіи, выкрываючи рѣжнѣйшѣ ошуканства, крадѣжи, подкупства российскихъ чиновниковъ, такъ свѣтскихъ якъ и войсковыхъ при сибѣрийской желѣзницѣ. Якій тамъ дѣють ся подкупства, выстане сказати, що пропадаютъ не лишь вагоны наладованнѣ военными потребами, але и цѣлѣ цотяги.

Кромѣ того, купцѣ, що транспортуютъ свои товары на Сходѣ, могутъ подкупити желѣзничныхъ чиновниковъ, котрѣ за 300—500 долларѣвъ транспортуютъ вагоны зъ ихъ товарами, мѣсто военныхъ.

Петербургъ 6. Вѣсти про заворушеня селянскій у всходныхъ провинцияхъ, передовѣмъ на Литвѣ и въ Курляндіи суть дуже непокоячѣ. Справдѣ всюду по провинци размѣщене е войско, але оно не може спянти заворушенъ. Народѣ въ меншихъ и большихъ громадахъ нападае на дворы, забирае збѣже и худобу, а вѣдтакъ пускае зъ дымомъ цѣлу паньску загороу.

Въ Минской губернии народѣ не хоче платити панамъ за вынаймъ землѣ, кажучи, що та земля — то хлопка земля, се земля тыхъ, що на нѣй працюють.

Петербургъ 10. Нынѣ водбувъ ся тутъ першій конгрессъ российскихъ адвокатѣвъ. 130 адвокатѣвъ брало участь въ нарадахъ мимо того, що правительство не дало позволенія на сей конгрессъ. Дятого предѣдатель зборѣвъ заразъ на початку перевѣвъ ухвалы рѣжнѣйшѣ резолюциѣ, заки приїшла полиція розбѣнати ихъ. Середъ великого энтузіазму ухвалено рядъ домоганъ: свободы пресы, зборѣвъ, конституци на демократичныхъ основахъ, политической свободы. Заразъ потѣмъ доставѣ, предѣда-

тель зборѣвъ наказъ зъ полиціи, чтобы сейчасъ розвазавъ недозволенѣ зборы. Однакъ всѣ делегаты заявляли, що зѣ салѣ уступлять доперва передъ силою. Подъ проводомъ шефа полиціи вступило до салѣ зборѣвъ 200 полиціантовѣ, и зачали розганяти участниковъ конгрессу.

Нынѣ вечеромъ выслано значный вѣддѣль войска до путиловскихъ фабрикъ, бо приїшло тамъ до поважныхъ заворушенъ работничихъ.

На губернатора лѣбавской вязницѣ стрѣльнѣ хтось вчера вечеромъ девять разѣвъ, коли вѣнъ вертавъ домѣвъ. Вѣнъ не зѣставъ поцѣлѣный. Напастникъ утѣкъ.

Въ высшѣй школѣ въ Ромнѣ, въ Полтавщинѣ, подчасъ шкѣльной науки, выбуховый матеріалъ, якій хтось умѣстивъ подѣ портретомъ царя, розѣрванъ той образъ на кусники. Четирохъ учениковъ зѣстало раненыхъ.

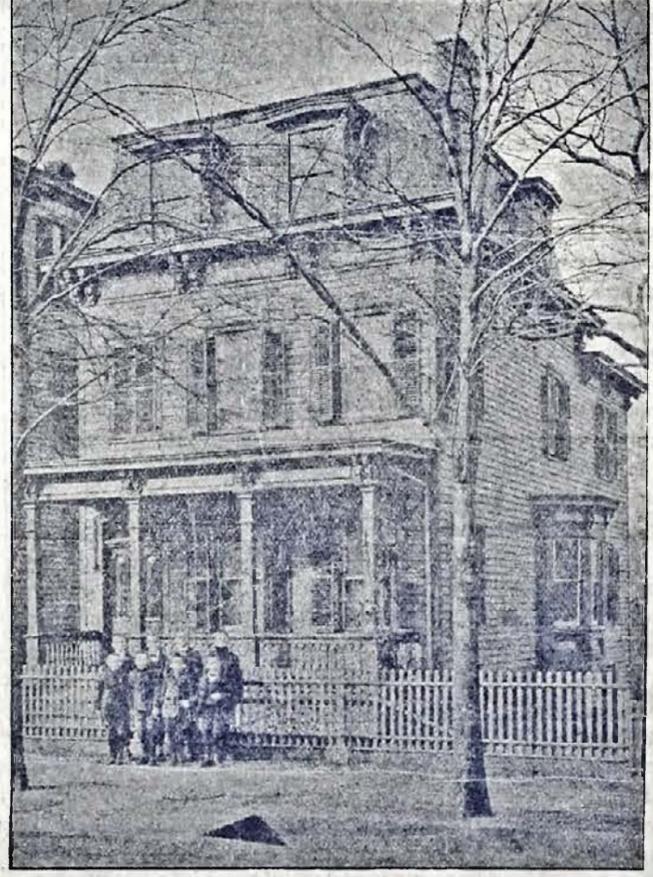
Лодзь 10. Англичанинъ Джеймсъ Ратклиффъ, управитель тутешныхъ бавовняныхъ фабрикъ, коли вертавъ зѣ Службы Божой, вѣдправленои на интенцию покѣнченія страйку, до дому, зѣставъ пробитый ножомъ черезъ незвѣсного чоловіка. Такъ само зѣстали заколенѣ ножами два работники. Здасть ся, що се были страйколомы а замордували ихъ страйкарѣ зъ мести.

Лондонъ 11. Телеграфуютъ тутъ зъ Петербурга, що въ поведѣлокъ пополудни дня 10. цвѣтня арештувала полиція царского камердинера, въ хвилѣ, коли вѣнъ нараджувавъ ся зъ якимсь, незнакомимъ полиціи чоловікомъ, надѣ атенатомъ на царя.

Петербургъ 11. Зъ настанемъ весны сѣльске население въ многихъ провинцихъ водкзало ся вѣдъ работы коло направи дорѣгъ, чащени ровѣвъ придорожныхъ и т. д. Правительство зовсѣмъ не старало ся присилувати селянъ до тихъ работѣвъ, и теперъ можна бачити въ многихъ мѣсцевостяхъ якъ попы, купцѣ, учителя и другій сурдуовцѣ зъ лопатами въ рукахъ працюють коло направи дорѣгъ.

Губернаторъ Самарканды завѣзавъ всѣхъ християнскихъ жителей губернии, чтобы утворили корпусъ добровольцѣвъ, въ цѣли охороны провинци передъ революциными заворушенями. Правительство хоче дати добровольциамъ оружіе и амуницию.

Петербургъ 12. Высокопоставлена особа має предложити министрови внутрѣшнихъ справъ плянъ роздѣлення державныхъ земель помѣжъ безземельныхъ селянъ. Сей роздѣль землѣ має наступити на основѣ указа царя Александра II, котрымъ вѣнъ зѣнѣсъ крѣпачество въ цѣлой Росіи. За землѣ тѣ мають протягъ лѣтъ пять и шість, а платити невеликій раты, а вѣдтакъ стають ся влас-



Сей образокъ показуе Першу Руску Бурсу въ Йонкерсѣ, Н. Й. Вы! его вже бачили. Бурса удержуе зъ добровольныхъ датковѣвъ. Надходять Свята Великоднѣ. Ануно Братя и Сестры, сканьтесъ на Свята по пару центѣвъ на Руску Бурсу! Оденъ всѣхъ не споможе, але всѣ одного легко споможуть, бо громада великій чоловікъ. Не забудьте! Тажъ те не чий Бурса а Ваша, руска, а й дѣти, що въ нѣй вчатъ ся Вашѣ.

Грошѣ посилайте на адресу:
Rev. P. Tymkiewicz, 69 Linden St., Yonkers, N. Y.

телями тих земель. Пере- ведене сего пляну має у- споконити заворушених се- лянь.

Середь рожних пере- шкодъ зб стороны полиціи, конгресъ адвокатовъ покоч- чивъ ся. Всѣ участники кон- гресу достади наказъ зб по- ліціи въ протягъ 24 годинъ опустити Петербургъ.

Подобно якъ конгресъ а- двокатовъ заявивъ ся проти самодержавія, такъ само за- явивъ ся и конгресъ про- фесоровъ высшихъ школъ въ Петербурзі. Ихъ резо- люція такъ звучить:

Цѣла Росія ожидае ветер- пеливо основныхъ реформъ системы правлѣнія. Уважаемо се за нашъ обовязокъ зая- вить прилюдно, що держа- ва наша лежить надъ бере- гомъ пропасти. Бѣднихъ работниковъ и селянь до- водить самодержавіе до за- ворушень. Политичній рефор- мы суть доконечній. Каждая хвиля проволокы скрѣпляе анархію и революцію. Пра- вительство повинно покла- кати заступниковъ народа и въ ихъ руки воддати у- праву державы. Всѣ упри- виліюваніи класы политич- ного чи релігійного харак- теру, мають бути знесеніи. Право голосованія має бути загальне. Мае бути свобода зборовъ, слова и пресы.

Петербургъ 14. Въ цѣлой Росіи заносить ся на вели- кій заворушеня въ день 1. мая яко въ робѣтниче свя- то. Робѣтники всѣхъ вели- кихъ мѣстъ приготавлиють ся до великихъ демонстра- ціи. Здаеть ся що того дня прийде до проливу крови. Цѣла Росія е засипана ре- волюційными водозвами, вызываючими весь народъ до святкованя 1. мая.

Беручи взглядъ на сум- ный станъ здоровья Макси- ма Горького, правительство російске постановило не процесовати його. Провина Горького зовсѣмъ така сама, якъ тихъ тысячѣвъ робѣт- никовъ, що брали участь въ страйкахъ и демонстра- ціяхъ.

Петербургъ 14. Въ цѣлой Росіи заносить ся на вели- кій заворушеня въ день 1. мая яко въ робѣтниче свя- то. Робѣтники всѣхъ вели- кихъ мѣстъ приготавлиють ся до великихъ демонстра- ціи. Здаеть ся що того дня прийде до проливу крови. Цѣла Росія е засипана ре- волюційными водозвами, вызываючими весь народъ до святкованя 1. мая.

Беручи взглядъ на сум- ный станъ здоровья Макси- ма Горького, правительство російске постановило не процесовати його. Провина Горького зовсѣмъ така сама, якъ тихъ тысячѣвъ робѣт- никовъ, що брали участь въ страйкахъ и демонстра- ціяхъ.

Беручи взглядъ на сум- ный станъ здоровья Макси- ма Горького, правительство російске постановило не процесовати його. Провина Горького зовсѣмъ така сама, якъ тихъ тысячѣвъ робѣт- никовъ, що брали участь въ страйкахъ и демонстра- ціяхъ.

Война на Далекѣмъ Сходѣ.

Лондонъ 10-го цвѣтня. Нема тутъ певныхъ вѣдо- мостей анѣ зб поля войны, анѣ про обороты ворожихъ флотъ, кружать лишь здо- гады про морску битву, ко- тра має водбути ся въ най- близшой будучности.

Англійскій кореспондентъ зб Петербурга доносить, що флота Рождественско- го не має великихъ выгля- довъ на побѣду, що най- больше, може она ушкоди- ти деякі японскій кора- блѣ. Флота Рождествен- ского е далеко менша водѣ флоты адм. Тога. Доперва, колибы прилучила ся до Рождественского послѣднѣ російска флота, котра вы- плывае доперва въ Маю то- гдѣбы Росія мала перевагу на мори.

Російскій военній знатоки суть той гадки, що Росія повпнылабы великій блудъ, наколибы не вела войну ажъ до вычерпаня всякихъ средствъ, а до обезьянена ещѣ далеко Росіи.

Ходять поголоски, що военна рада знова буде роз- бирати ситуацію военну въ Манджуріи.

Водѣ ген. Ливевича над- ходять непокоючі вѣсти.

Водѣ хвилѣ, коли Рожде- ственскій опустивъ зб сво- ею флотою побереже Ма- дагаскару, въ Росіи нема жадныхъ вѣдомостей про обороты його флоты. Рос- ійска флота має теперь добру способность нечаяно на Японцѣвъ напасти, до- ки ти не выслѣдятъ мѣсяцъ еѣ побуту.

Чикаго 10. Розойшла ся тутъ поголоска, що коло Сингапоре прайшло до мор- ской битвы мѣжъ флотою Рождественского и Тога, причѣмъ Японцѣ стратили 5 кораблѣвъ военныхъ. Однакъ вѣдомость эта не е подтверждена и загально уважають еѣ за неправди- ву.

Токио 10. Въ тутешныхъ военныхъ кругахъ суть той гадки, що адм. Рожде- ственскій поки-що не бу- де запускати ся въ битву морску, але буде старати ся достати до Владивосто- ка, або буде шукавъ дру- гого операційного порту.

Петербургъ 10. На под- ставѣ телеграмы водѣ адм. Рождественского, сподѣ- ють ся тутъ, що до мор- ской битвы прийде коло островѣвъ Пекадорѣвъ.

Если-бы Росіяне выиграли хочъ одну битву на мори, то ситуація военна въ од- нѣй хвилѣ цѣлкомито бы ся змѣнила. Уже та обста- вина, що Рождественскій зб своею флотою доплывъ до китайского моря не по- нѣвши жадныхъ втратъ, ро- битъ надѣю, що война воз- ме теперь лѣвшій для Росіи оборотъ.

Деякі російскій знатоки военній суть той гадки, що Рождественскій не скорше стане до битвы, ажъ полу- чить ся зб флотою адм. Небогатова.

Прорѣвъ Гуншу 10. (108 миль на пѣвнѣчь водѣ про- рѣзу Те). Генераль Ливе- вичъ покаравъ многихъ о- фіцировъ, що показали ся трусами въ битвѣ подѣ Мукденомъ въ сей способъ, що казавъ оголосити пуб- лично ихъ имена, а вой- ско середѣ звуковъ трубъ выгнало ихъ зб соромомъ зб табора.

Гарбинъ 10. До головной російской кватиры дойшли вѣдомости, що коло мѣсе- цевости Теисебаръ показала ся цѣла ватага бандитѣвъ, котрі подѣ проводомъ я- паньскихъ официровъ хо- чуть уничтожити желѣзну до- рогу. Російскій патрулѣ вы- слѣдили, що нема тамъ я- паньского войска, отже не- правдивою е поголоска, що ген. Оку зб своею армією старе ся обойти задѣ Росіянцѣмъ на вхѣдѣ водѣ Ки- рину.

Дороги суть дуже пошсо- ваний, а мѣсяцями находятъ ся правдивы болотній багна. Злѣ дороги суть причиною, що Японцѣ водложили своѣй похідъ на Гарбинъ зб дня 10-го цвѣтня на 30.

Петербургъ 10. Доносятъ тутъ зб поля войны, що въ ситуація обохъ арміи ве

зайшла жадна змѣна.

Лондонъ 12. Де теперь пробувае російска та я- паньска флота, нѣчого пев- ного не знаги. Одні коре- спонденты кажуть, що рос- ійска флота переходить теперь малядку дорогу, другі знова запевняютъ, що російскій военній кора- блѣ находятъ ся въ Мун- токъ. При такъ супереч- ныхъ вѣстяхъ не можна нѣ- чего знати певного про о- бороты ворожихъ флотъ.

Вашингтонъ 11. Япон- ской портъ Кемонгъ на о- стровѣ Формоза зостае замкнений для чужихъ ко- раблѣвъ. Зб того можна вносити, що адм. Тога роз- почне свои военній опера- ціи зб того порту.

Петербургъ 11. Наепѣли тутъ вѣсти, що флота Рож- дественского старе ся те- перь получить зб тою ча- стиною, котра переплыла Сингапоре дня 8-го цвѣтня. Правдоподобно се получе- не наступити на сѣднѣмъ побережю Кохинхины. Не- далеко острова Борнео на- ходитъ ся частина япон- ской флоты, котра має слѣдити обороты Росіянъ, и такъ довго оставати зб ними въ стичности, доки російска флота не осягне моря на пѣвнѣчь водѣ остро- ва Формозы, де правдопо- добно прийде до битвы.

Токио 11. Якъ зб одной стороны Росія працею надѣ зреорганизованемъ своей ар- міи и еѣ скрѣпленемъ, такъ зб другого боку не дарму- ють и Японцѣ. Хочъ япон- ске министерство войны дер- житъ въ великой тайнѣ свои пляны, всежъ таки видно, що японску армію скрѣпляютъ щоразъ то но- вы транспорты войска и снарядовъ военныхъ. Хо- дять навѣтъ слухи, що я- паньска армія буде подво- ена, и буде числится около миліонъ жовняровъ.

Римъ 11. Доходятъ тутъ вѣсти, що флота адмирала Тога зостала подѣлена на три водѣдѣлы. Першій водѣ- дѣль складае ся зб скор- рыхъ кружляковъ, котрі мають слѣдити обороты не- приятеля, и мають розпо- чати битву. Другій водѣ- дѣль подѣ особистою ко- мандою Тога становить го- ловну силу японьской флоты, а третій водѣдѣль має бути резервою.

Парижъ 11. Телеграфу- ють тутъ, що адм. Рожде- ственскій старе ся до- статись до пристави Сай- гонъ въ французкой части Кохинхины, де буде могъ предприняти деякі репа- ратуры на своихъ кора- бляхъ.

Амстердамъ, Голяндія 12. Недалеко островѣвъ Алям- басъ, на сѣдѣ водѣ пѣв- нострова Маляки веде ся морска битва. Таку звѣстку принесла телеграма зб Ба- тавіи на Явѣ. Додано въ той денешѣ, що пять го- ляндскихъ военныхъ кора- блѣвъ находятъ ся недале- ко мѣсяца битвы. Подрѣб- ныхъ вѣдомостей нема.

Лондонъ 12. Нема тутъ жадныхъ вѣдомостей про битву морску. Взагалѣ у- важаютъ тутъ неправдопо-

добнымъ щобы вже могло прийти до битвы.

Денеша зб Сингапоре по- дае, що російска флота, котра тамтуда переплыва- ла дня 8-го цвѣтня, скла- дала ся: зб 8 кораблѣвъ военныхъ, 2 опанциреныхъ кружляковъ, 3 критыхъ кружляковъ, 7 торпедо- вцѣвъ, 17 пароходѣвъ-шпи- тальныхъ кораблѣвъ.

При концѣ денеши за- певняютъ, що цѣла флот- та Рождественского зна- ходитъ ся теперь на китай- скомъ мори.

Колька японьскихъ воен- ныхъ кораблѣвъ кружить коло побережа Кохинхины, щобы не позволить росі- ескимъ кораблямъ заосмо- трити ся въ угле.

Токио 12. Росіяне кон- центруютъ свою армію и укрѣпляютъ лінію водѣ Чангчунгъ по Кіринъ. Ар- мія ген. Мадрисова остае въ стичности зб лѣвымъ крыломъ японьскимъ. По- меншій битвы ведутъ ся безустанно, и могутъ одно- го дня перемѣнитъ ся въ велику битву.

Сказанцѣвъ и проступ- никовъ, котрі водбувають кару на островѣ Сахалинѣ, уоружили російскій власти, и приготавлиють ихъ до обороны острова на случай нападу Японцѣвъ. Прави- тельство обѣцало свободу и грошей нагороды тымъ, котрі покажутъ ся хоро- брыми.

Лондонъ 14. Вѣсти про битву морску мѣжъ Росіян- ами а Японцями показу- ють ся выдуманными.

Петербургъ 14. Въ кру- гахъ рядовыхъ пануе здо- гады, що если адм. Тога не прийме битвы, або зостае побитый, тогдѣ Росіяне зай- муть якійсь японьскій портъ, и тамъ будутъ вы- жидати флоту адм. Небо- гатова. Деякі военній зна- токи говорятъ, що найдо- годнѣйшимъ портомъ для операцій Рождественского е Владивостокъ.

Зб Владивостоку доно- сять, що кружляки: Гро- мбой, Богатиръ и Росія выплынули на отверге мо- ре.

Гонконгъ 13. До битвы морской прийде правдопо- добно 15-го цвѣтня. Та об- ставина, що адм. Рожде- ственскій плыве централь- ною дорогою, и цѣлкомъ не крые ся, вказуе на те, що хоче звести битву зб Тогомъ.

Парижъ 13. Російска ар- мія достае свѣжій подмоги и е цѣлкомито приготована до битвы.

Токио 13. Російскій гар- визонъ въ Владивостѣвъ зб- ставъ скрѣпленный на 100 тысячъ войска и 500 ар- матъ. Збирають тамъ вели- чезній припасы живности и скрѣпляютъ форты. Мабуть приготавлиють ся на облогу.

Маниля 14. До порту Сай- гонъ прибувъ російскій шпитальный корабель О- релъ и набравъ 900 тоннъ угля и много провіантовъ.

Лѣкаръ корабельный ска- завъ, що флота Рожде- ственского удасть ся до Владивостока.

маринарки заперечуе вся- кимъ вѣстямъ про битву морску.

Посля денешъ зб поля войны въ Манджуріи, голо- вна російска армія находить ся въ Кіринѣ. Задня сторо- жа складае ся зб 12000 войска и позѣстае въ стич- ности зб японьскою перед- ною сторожею.

Выказъ жертвъ на „НАРОДНЫЙ ФОНДЪ“ и на „РУСКУ БУРСУ“.

1. Hazleton, Pa. Федоръ Поливка у Юліяна Перога на хрестинахъ зѣбравъ водѣ слѣдующихъ жертводате- лѣвъ: Жертвовали по 25 ц. Антоній Капусцѣвскій, Си- меонъ Соколь, Пант. Галец- кій, Михайло Поливка, Ю- ліянь Перогъ, Андрей Ко- сичъ, Василь Криницкій, Ф. Поливка, Дмитро Шлюсаръ, Андрей Пелехачъ, Тамко Коцуръ и Кирило Виклюкъ; Константинъ Павликъ 10 ц., Стефанъ Капусцѣвскій 10 цент., Безъ имени 10 цент. разомъ . . . \$3.30.

2. Northampton, Pa. Йо- сифъ Геренда . . . \$10.00.

McKees Rocks, Pa. Мих. Турковский зѣбравъ у Тео- дора и Наталіи Вархолякъ водѣ слѣдующихъ жертво- дателѣвъ: Жертвовали по 25 цнт.: Павло Каршневичъ, Юлія Бурка, Параска Котъ, Иванъ Вархолякъ, Андрей Сѣнявскій, Юрко Сенчакъ, Иванъ Гузыкъ, Юлія Высоц- кая, Теодоръ Вархолякъ, На- талія Вархолякъ, Пет. Иль- чишинъ, Стефанъ Борейко Мих. Турковский и Н. Н.; по 15 цнт.: Андрей Вархо- лякъ и Павло Вархолякъ; по 10 цнт.: Пелягія Кар- шневичъ, Харитонъ Коло- дѣйчикъ, Андрей Пельчаръ и Пелягія Кравчикъ; ра- зомъ . . . \$4.20.

4. Derby, Conn. Алексей Горбаль . . . \$2.00.

5. Ansonia, Conn. о. Алек- сандеръ Улицкій . \$1.00.

6. Yonkers, N. Y. Гр. Фе- дорко у Ив. Хомяка на хре- стинахъ . . . \$1.27.

Дякуючи сердечно лас- кавымъ жертводателямъ за ихъ датки, остаю зб пова- жанемъ.

о. Павло Тимкевичъ.

До всеи Руси амери- каньской.

Неводрадне наше поло- жене змушуе насъ звернути увагу всеи Руси американь- ской на насъ — шукаючихъ за хлѣбомъ и опинившихъ ся ажъ на Вестахъ. 63 Головнымъ осередкомъ, де зѣбрало ся больше Русі- новъ есть мѣсто Ст. Люисъ. Мы тутъ жили водѣ довшо- го часу якъ могли. Декотрі ходили до церкви ческой, другіи словацкой, инші польской — а щобы не за- тратити своего чувства рус- кости, спроваджували мы собѣ разъ на рокъ водѣ ча- су до часу (бо каждого ро- ку не стати насъ було) на- шого Отца духовного, ко- трій поддѣржували насъ на душѣ и поддавали намъ гад- ку постарати ся о власну церковь. Дня 1 Юлія 1898 р. зѣбрали ся мы и ухвали- ли прадовати надѣ тымъ, абы мы могли закупити со-

бѣ пляцъ и мати свою вла- стну церковь и священника въ Ст. Люисъ, котрый могъ бы нести духовну потѣху такожъ и другимъ нашимъ людямъ розкиненымъ по Вестахъ. Мы взяли ся до дѣла и повели закупили пляцъ, який стоить насъ зо всѣма додатками поверхъ 3.400 дол. — Сѣ грошѣ мы складали довгі лѣта а до- перва сего року сплатили мы ихъ.

Коли отже маемъ вже пляцъ подѣ церковь — а водѣ якогось часу вже и свяще- ника, такъ пекуча для насъ теперь справа — церковь, котра горнула бы насъ всѣхъ подѣ свой покровъ — а за- разомъ показувала бы всѣмъ народамъ, — що тутъ живутъ и Русины.

Мы розѣслали недавно тому нашъ просьбы, але боимо ся, щобы Вы Дорогіи Братя не злегковажили со- бѣ ихъ — та може й не звер- нули на нихъ своей уваги — протое мы еще разъ на симъ мѣсяци горячо просимъ Васъ всѣхъ Всеч. Отци ду- ховній — веѣ Братства цер- ковній и парохіальній и веѣ прочій нашъ Братя — будъ- те ласкави не поминайте нашихъ просьбъ, але ласка- во звернѣтъ Вашу увагу и подѣпрѣтъ насъ, абысьмо могли якъ найскорше ста- нути на ровнѣ зб иншими народами на Вестахъ а Богъ Всевышній Вамъ нагородитъ! Рада Церковна.

РАДА ЦЕРКОВНА

въ Ст. Люисъ складае сер- дечну подяку за присланій жертвы на будову церкви

- 1) Всеч. О. Вас. Гривна- кови за присланныхъ подѣ днемъ 28 Марта 1905 20.00 а то зб акафисту водправ- леного на сю цѣль . . . въ Syracuse 6.26
- въ Auburn 10.30
- водѣ себе 3.44
- разомъ \$20.00

2) Комитетови Народного Фонду за присланныхъ подѣ днемъ 1 Апр. 1905 100.00

3) Братству въ Dawson, Pa. ч. 202 въ Соед. за при- сланныхъ подѣ днемъ 9 А- прѣля 1905 2.00

4) Братству въ New Sa- lem, Pa. ч. 324 въ Соедин. за присланныхъ подѣ днемъ 10 Апрѣля 1905 3.60

Всѣмъ най Богъ заплатитъ!

— Вѣ вашингтоньскомъ капитолу показало ся тьма щурѣвъ, котрі поприходи- ли тутъ зб сусѣднихъ роз- валеныхъ домовъ. Выловле- не тыхъ щурѣвъ воддано фаховому знатокови, ко- трій забравъ ся до работы зб пятьма помѣчниками и весь будинокъ має очистити водѣ щурѣвъ въ протя- гу двоухъ тыжнѣвъ.

— Вѣ Рочестерѣ, Н. Й., въ наслѣдокъ експлозиіи газолѣновой лампы, зѣстало пятьохъ робѣтниковъ смер- тельно раненыхъ. Лампа експлодувала коли робѣт- ники находили ся въ воз- душной видѣ, отже не мо- гли ратуватись передѣ по- паренемъ, хибобы були по- выскакували зб вѣнды, а тогдѣ ждала ихъ певна смерть, бо вѣнда була дуже высоко.

СПРАВЫ „СОЮЗА“.

Головний Уряд „Р. Н. С.“ на роки 1904—1906.

- Головний Председатель: КОСТ. КИРЧОВЬ, 140 Essex Str. Jersey City, N. J.
Головний секретарь: С. ИДЛОВСКИЙ, Box 76, Jersey City, N. J.
Головний касирь: АЛЕК. ШАРПОНЬ, 524 Pine & Franklin St. Shamokin, Pa.

Ихъ заступники: Мѣсто-председателя... С. Митренко OLYPHANT, PA.
Заст. секретаря... Йос. Кузьмичей BALTIMORE, M. D.
Заст. касира... А. Янковичъ MC ADOO, PA.

Ради: А. Валуевскій... St. Louis, Mo.
А. Семанцкій... Trauger, Pa.
К. Кобань... Olyphant, Pa.
А. Сорока... Plymouth, Pa.
Иванъ Паризляк... Terryville, Conn.
Ихъ заступники: Ив. Сенько... Jessup, Pa.
Ив. Поспанко... Mc ADOO, PA.
Ив. Домбровский... Eleanor, Pa.
Контрольна комісія: О. А. Уляцкій... Ansonia, Conn.
М. Турковский... McKees Rocks, Pa.
Ив. Воргачь... Mt. Carmel, Pa.
Головний організаторь: Н. Подгорський, box 31, Jersey City, N. J.

ПОСМЕРТНІ ВѢСТИ.



ПАВЛО МАТЯШЬ, членъ Р. Н. Союза, вѣд. 28 въ Mahanoy Plane, Pa., упокойсь ся 27-го Марця б. р. Покойный походивъ зъ Угорщины, села Чертѣжне, стол. Шарошь.

МАРІЯ ДУДИЧЬ, жена Исидора Дудича, члена Р. Н. Союза, вѣд. 98 въ Shenandoah, Pa., упокоила ся 31-го Марця б. р.

ИОСИФЪ ВУЛЯКЪ, 1-лѣтна дитина, членъ Р. Н. Союза, вѣдд. 45 въ Philadelphia, Pa., упокойсь ся 4-го Априля б. р.

Вѣчная память! Ч. 544. КВИТЪ \$21.00 на двацять одинъ долларѣвъ, котрй я подписанный отримавъ яко посмертну заповогу по моимъ сынѣ Володимирѣ Богачикъ зъ головнои касы Р. Н. Союза New York, N. Y., April 4, 1905 Семанъ Богачикъ, Василь Марковичъ, свидокъ, Василь Зиблькевичъ, М. Тарнавскій, председат., Иосифъ Шкрибайло, секрет.

БРАТСТВО Св. Отца Николая въ Питсбургѣ ухвалило на рѣчнѣмъ мѣтинѣ, що члены плейзовай, котра не можуть бути на мѣтинѣ, мають присилати мѣсячне до головного председателя нашего Братства на адресу: N. Stephanovich, 619 Carson Str., SS. Pittsburg, Pa., М. Дмитровъ, секр. „Союза“.

ОГОЛОШЕНЕ. Першій БАЛЪ Сестрицтва св. Любви въ Карней, Па. вѣдѣде ся въ Четверъ дня 11-го Мая о 7-ой годичѣ вечерѣ въ славянскѣй гали, Star Hall на другой евеню. На гѣмъ балѣ не буде бракувати вѣ- чого. Будуть танечники и танечни- цѣ рускй зѣ всѣхъ околичныхъ плейзовай и зъ Питсбурга. Перекуска, лѣнчѣ и напоѣ будутъ всѣля- кого рода, а услужувати гостямъ будутъ краснй сестрицѣ. Вступѣ для мужшинъ 50 центѣвъ, для женъ и дѣвчатъ 25 центѣвъ. По брацкихъ балахъ мы ходили, а нуно теперъ Братя поставто ся та збѣдѣть ся численно зъ цѣлой

околицѣ. Гали буде велика, хочъ бы насъ було и тысячъ — всѣ ся помѣстятъ.

За Комитетъ Сестрицтва Софія Говда, секретарка.

Великій Балъ устроює руске Товариство „Зоря“ на доходъ руского робѣтничого фонду въ суботу дня 6 мая 1905 въ Progress Assembly Rooms 28—30. Ave. A. въ Нью Йорку. На той балъ запрашає ся всѣхъ Русиновъ и Русинокъ безъ взгляду на партію. Початокъ о 7. год. вечеръ. Вступѣ вѣдѣ особы 25 цент. Музыка знаменита подѣ проводомъ Комъ и братѣвъ. За добру забаву ручитъ ся. За Комитетъ Балевай М. Тарнавскій.

Великій Балъ устроює братство св. О. Николая вѣдѣдл 104 Р. Н. Союза, на доходъ фаны, въ Понедѣлокъ дня 8 Мая 1905 въ Нешенелъ Гали ч. 730 State Str., Perth Amboy, N. J. На той Балъ запрашасмо всѣ братства мѣспевй и всѣхъ Русиновъ такъ зъ угорскои стороны якъ и зъ галицкои. Початокъ о 7 год. вечеромъ. Вступѣ 25 центѣвъ. Музыка найзнаменитша. За Комитетъ Балевай: К. Шкурать.

Великій Балъ! Братство св. Володимира вѣдд. Р. Н. Союза 108 въ Нью Йорку, устроює Великій Балъ въ Grand American Hall, No 79 на 2 Ave., New York, N. Y., дня 13-го Мая, 1905, въ Суботу вечерѣ. Початокъ о 7-ой год. На Балъ запрашасмо всѣхъ чесныхъ Русиновъ и Русинокъ зъ Нью Йорку и околицѣ, щобы взяли участь разомъ зъ нами въ нашѣй забавѣ. Вступѣ 25 центѣвъ вѣдѣ особы. За добру музыку и забаву ручитъ балевай комитетъ. Иванъ Гетманъ, председ., Антонъ Шеремета, секрет.

ОГОЛОШЕНЕ. Рускій Робѣтничій Клубъ въ Нью Йорку має честь повѣдомити всѣхъ членѣвъ товариства, щобы взяли участь въ головнѣмъ мѣтинѣ, котрый вѣдѣбуде ся дня 29-го Априля, 1905, въ Liberty Hall на Houston St., подѣ № 257—263. Мѣтинѣ вѣдѣбуде ся о годичѣ 8-ой вечеромъ. За Комитетъ Т. Левицкій, председатель, П. Чагарѣвскій, секретаръ.

Где есть? Кто хоче шукати своихъ кра- нѣвъ черезъ нашу газету, муситъ заплатити 25 центѣвъ за кожде ого- лошене напередѣ. ПОШУБУЮ своего мужа Осифа Коцура, родомъ зъ Высовскои Гуты, повѣтъ Горлицѣ, Галичина, котрый лишивъ мене изъ малою дитиною а самъ вѣтъкъ зъ одною дѣвчиною. Кто бы знавъ о нѣмъ, зволитъ повѣдомити на адресу: Наста Коцуръ, 16-17 11 Oneida St., SOHOES, N. Y.

ШУКАЄ МѢСЦЯ 14-16 студентъ техника, Украинецъ зъ Доньскои области. Могъ бы приня- ти мѣсце учителя. Его жѣнка є учителькою въ Галичинѣ, моглабъ такожъ бути учителькою. Кто бы потрібувавъ такихъ людей зволитъ написати до редакци „Свободы“.

ХОЧУ СЯ ОЖЕНИТИ зъ рускою дѣвчиною Буковинкою або Галичанкою. Я є Section foreman, маю \$1,500.00 въ банку, лѣтъ 21. Та що будутъ голо- сатися, зволитъ прислати свою фото- графію. George Cray, LANGEVIN, ASSA., Canada.

Вѣдѣ редакци „СЛОВА“.

Сего мѣсяця книжочка „Слова“ не выйде. За те выйде зъ початкомъ Мая 13 и 14-те число „Слова“ за мѣсяцѣ Цвѣтень и Май 1905 въ обемѣ 160 сторѣнъ друку. Буде се показана и дуже практична „Книжка Рахункова“, за якою давно допитувались нашй люде. Тѣ, що не предпла- чуютъ „Слова“ будутъ му- сѣли заплатити за неѣ 50 центѣвъ. Агенты, котрй бы схотѣли продавати сю кни- жочку и другй книжочки „Слова“, достають добрый опустъ. Каждый рускій сторникъ а навитъ готель- никъ повиненъ бы купити колькадесятъ „Книжокъ Ра- хунковыхъ“, бо люде ихъ певно розкуплять.

Везъ грошей книжокъ вы- силати не будемо. Каждый хто хоче заня- тись розпродажею „Книжки Рахунковой“ повиненъ чимъ скорше поспѣшити зъ за- мовленемъ; замовляти мож- на вже теперъ. Всѣ листы и грошей по- силки въ справѣ „Слова“ адресувати такъ: S L O V O Box 353, SCRANTON, PA.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦИ. Вп. И. Гавр. Зав. Галичина. Ми- нулй числа „Свободы“ вычерпанй, начинаємъ высылати вѣдѣ 15 ч. 1905, а „Слова“ вѣдѣ 1-го ч. 1904. Грошѣ просимо зложити въ книгарни Н. Т. им. Шевч. зъ тимъ, щобы книгарня зарахувала ихъ на нашеkonto.

НОВИНКИ. КАЛЕНДАРЬ.

Table with 4 columns: Day, Month, Name, Location. 20 ч. Георгія, 21 П. Келесина, Иредіона (Лазарева), Евпсихія, 22 С. Цвѣтна, Теренгія, 23 Н. Антона, 24 П. Антона, 25 В. Василія, 26 С. Артемона

— СУДЪ въ Виннигѣ, Канада, засудивъ за замор- доване мурина King: Рома- на Цинцаръ на 10 лѣтъ вязницѣ а Рогу и Свереду по рокови. Отъ до чого до- проваджує пѣяньство.

— Зѣ Нью-арку пишуть намъ ось-що: Доносимо о одноѣмъ був- пѣмъ членѣ тутѣшного брат- ства св. Йоана Христителя. Той членъ бувъ навитъ у- рядничкомъ у насъ своего ча- су, але що зле газдувавъ, то мы его скинули. Тогда вѣнъ погнѣвавъ ся и вы- ступивъ зъ нашего братства и хотѣвъ приступити до Москальвѣ, але и тѣ его не приняли. Тогда вѣнъ ставъ обмавляти наше братство.

Дальше щось му ся такъ покрутило, що хотѣвъ зъ третого флору скакати въ долину, толькѣ го пвагеръ затримававъ. Такъ то декотрй люде черезъ свой гнѣвъ та завзятѣсть хотять шкодити другимъ а и собѣ самимъ. С. П.

— РУСКА каплица въ Бременъ. Нашй люде ма- ютъ звычай передѣ всѣда- немъ на корабель сповѣда- ти ся. До сеи поры ходили звычайно по польскихъ ка- плицяхъ, але вѣдѣ теперъ вже не мусять сего робити, бо всѣ що ѣдутъ на Бре-

мень найдуть тамъ руску каплицю и руского свяще- ника о. Добротвора, ко- трый не лѣчь заспокоить всяки духовнй потребы ру- скихъ эмигрантовъ, але та- кожъ може имъ дати цѣн- ный всказѣвки, бо самъ бувъ въ Америцѣ. Адресъ о. До- бротвора: Rev. D. Dobro- twor 3—4 Bornstrasse, Bre- men, Germany.

НА ПРОДАЖЬ 112 акрова фарма въ MOSCOW. PA Великій дѣмъ и стайна. Дуже тано. 65 акровъ управныхъ. Адресъ: Patrick Langan, Olyphant, Pa.

Памятайте на Рускій Нар. Фондъ

Всячина.

ГЕРОЙ ЗЪ ПОРТЪ АРТУРА явивъ ся недавно сему въ Парижи. На дворци Gare- du-Nord высѣвъ чоловѣкъ зъ поѣзду, убранный въ му- ндуръ російского матроза. Голоу и руку мавъ пере- вязанй и робивъ вражѣне раненого на вѣнѣ. Груды вояка були вкритй числен- ными вѣдзнаками. Коли вѣнъ, опираючись на пали- цю, пустивъ ся до выхода, приступивъ до него еле- гантно одѣтый панъ, по- здоровивъ его чемно и пе- рекинувъ ся зъ нимъ коль- кома словами. Вѣктакъ звер- нувъ ся до цѣквои товпы и сказавъ: „Мои паньство, маете тутъ передѣ собою героя зъ Портъ-Артура!“ И вынявши зъ портмонетки десятькорѣнѣвку, подавъ еѣ матрозови, котрый зразу вѣдказавъ ся приняти ми- лостиню, але остаточно взявъ. За тымъ великодуш- нымъ примѣромъ пошла о- чивидно публика и обда- рувала героя зъ Портъ-Ар- тура богато. Тота сцена повторила ся того дня коль- ка разѣвъ въ рѣжныхъ сто- ронахъ мѣста. Звернуло се увагу одного детектива, що бувъ свѣдкомъ згаданѣи сцены, и вѣнъ слѣдивъ „ге- роя“ та его импресарія такъ довго, ажъ вѣнѣцъ ихъ о- бохъ арештувавъ. На поли- ции пѣзнали въ нихъ двоухъ дуже небезпечныхъ обман- цѣвъ, що недавно втекли зъ вязницѣ.

ДЕЩО ПРО ПСА БЕДУИ- НОВЪ.

Для Бедуинѣвъ мешкан- цѣвъ лѣбийскихъ пустарѣвъ въ Африцѣ, котрй жють лише зъ польованя, неоцѣ- неннымъ скарбомъ є такъ на- званный „бедуинскій песъ“. Вѣнъ є членомъ родины, мешкає вразѣ зъ своими господарями подѣ шатромъ, зъ нимъ такъ лагѣдно об- ходять ся и такъ його па- нуютъ, що ажъ годѣ тому повѣрити.

И якй властиво суть тѣ псы? Они анѣ не суть тре- сованй, анѣ нѣхто ихъ не вчить, лишь выховане зъ роду въ рѣдѣ выплекало ихъ врожденй инстинкты и способности до такой досконалости, котра въ подивъ вправляє чужин- цѣвъ. Бедуины дуже строго у- важають, щобы раса тыхъ псовъ не змѣшалась зъ

другою расою, щобы ли- шила ся чиста.

Коли сука породить пе- сята, то радости еѣ госпо- дарѣвъ нема краю. Не го- сподарямъ, але суцѣ скла- дає начальникъ племени свои гратуляци и завѣшує еѣ на шюо намисто зъ пер- ловѣвъ. Вѣдтакъ слѣдуютъ другй почести, желаня и дарунки. Такожъ жѣвнки Бедуинки приносять рѣж- нй присмаки суцѣ матери и молодымъ щенятамъ, зов- сѣмъ такъ само, якъ у культурныхъ людеи на хре- стинахъ дитины.

Пара такихъ псовъ може выжавити цѣлу такую роди- ну. Одинокй звѣрята, що жють на лѣбийскихъ пу- старяхъ, и котрй служатъ за поживу тамошнымъ жи- телямъ, се суть антильопы. Але тѣ антильопы суть такъ чуйнй, и такъ скоро умѣють бѣгати, що годѣ ихъ стрѣляти, годѣ дѣгна- ти ихъ на найскоршѣмъ кони. Але псы бедуинскй ловлятъ ихъ въ бѣгу и то- му стають ся такими до- бродѣями для своихъ го- сподарѣвъ.

Хто такого пса ображає, ображає и його господаря; хто його вдарить, тому вѣд- тинають праву руку; а хто його забє, того жде кара смерти. Таке є право Бе- дуинѣвъ. Властателѣ тыхъ неоцѣненныхъ псовъ ведутъ родоводы своихъ кормите- лѣвъ вже вѣдѣ колькасѣтъ лѣтъ, и тѣ родоводы суть списанй на пергаментѣ.

НАЙГЛУБША копальня на свѣтѣ має глубины 3.490 стѣпъ.

ХМАРЫ уносять ся въ высотѣ 27.000 стѣпъ.

БАЛЬОНОМЪ взнесли ся люде найвыше до 36.000 стѣпъ.

СМѢШНЕ.

ЗРОЗУМѢВЪ.

Пѣповъ оденъ чоловѣкъ до сповѣди тай каже: — То егомосѣ не буде грѣху? Я ѣвъ у постѣ дру- гий день мясо.

— А ты на що ѣвъ? — пытає егомосѣ.

— Я выжолобавъ зъ-за зуба, тай зѣвъ-емъ.

А егомосѣ ему ска- завъ, що то, що межй зу- бами, то можна зѣести и на другой день. А чоловѣкъ на другой рѣкъ якъ лѣтъ спати, то взявъ цѣлу гуску въ зубы и вставъ рано и зѣвъ.

ПѢВЪ БѢДЫ.

Жѣвка купила ковбасу такъ, абы чоловѣкъ не знавъ, и половину зѣѣла, а половину сховала подѣ подушки. А чоловѣкъ якъ знайшовъ, тай другу поло- вину зѣѣвъ. А жѣвка хо- дила, все пила воду, тай казала: — Якась бѣда, що такъ пе ся вода...

А чоловѣкъ каже: — Дай менѣ воды, бо и я зѣѣвъ пѣвъ бѣды.

А жѣ анѣ гадки, що вѣнъ говорить. Ажъ колиєс дѣ- вить ся, нема ковбасы и то- гды догадалась, що еи чо- ловѣкъ не збрехавъ.

ТАТО.

Мавъ чоловѣкъ двое дѣ- тей. Оба були хлоуцѣ. Вѣнъ вѣсъ ихъ черезъ воду и прѣ- тавъ:

— Чи дашь ми сыну хлѣба?

— Дамъ — вѣдказала дѣ- тина.

А батько взявъ тай ки- нувъ еѣ въ воду и етопивъ, кажучи:

— Я не даю своему тато- ви хлѣба, тай ты менѣ не дашь.

А коли нѣсъ другого сы- на зновъ запитавъ:

— Дашь мы, сыну, хлѣ- ба?

— Нѣ, не дамъ.

— Та чому не дашь?

— Бо я буду свои дѣти мати.

— Ты, сыну, правду го- ворить, треба тебе перене- сти на суху дорогу.

Ишли разъ глухий, слѣ- пый и голый черезъ лѣсь. Ажъ каже глухий: „Слухай- те, щрѣс трѣсло!“

А слѣпый каже: „А дѣ- вѣтъ, то розбѣйники!“

На те кривый: „Втѣкай- мо!“

А голый: „Бо насъ обде- руть!“

Руска КНИГАРНЯ

продаетъ молитвенники, избѣрники, пѣснословцѣ, псалтырѣ, житя святыхъ, катехизмы, библии, коляды, букварѣ, провѣдники, читанки, казки, повѣстки, спѣванники, те- атральнй пѣтуки и другй поукаючй и забавнй книжки. Осъ тутъ подаємо списъ молитвенниковъ, якй може- те у насъ достати:

Table listing religious books and their prices. Includes items like 'Апостолы и Евангелія на нѣдѣлѣ и празники греко-кат. церкви', 'Библиинй повѣсти зъ образка- ми часть I. и II. печатанй кириллицею', 'Библия Старого и Нового За- вѣта, зъ образками', etc.

Каталоги и цѣнники свѣт- скихъ книжокъ залѣчуєо въ „Свободѣ“ кожного мѣсяця.

За посылку почтовоу пла- тить Руска Книгарня сама. Грошѣ посылайте въ ре- джистрованѣмъ листѣ або черезъ почтовый або экс- пресовый моніордеръ.

Канадйскихъ марокъ и дробныхъ срѣбныхъ гро- шей канадйскихъ не при- нимаємо, лишь паперовй.

Адресуйте такъ: Ruska Knyharnia BOX 128 Scranton, Pa.

Дописи.

Зъ Бриджпортъ.

Дня 26 м. м. умерла дитана одному тутейшому парохиянину и вонь хотѣвъ, щобы похоронъ водбувъ ся такъ якъ у краю: перше на дворѣ а потѣмъ у костелѣ. Але тутешный духовникъ на то не хотѣвъ пристати, але завернувъ тѣло назадъ до гавзу. На проповѣди говоривъ, що хто ся сповѣдавъ передъ такимъ духовникомъ, що не має юрисдикции водъ бискупа то така сповѣдь неважна и такій чоловікъ що ся коли небудь сповѣдавъ передъ такимъ духовникомъ мусить тую сповѣдь наново обновити, бо то неілатно. Про школу у насъ ся ани думати не дасть. Тутешный духовникъ явно сказавъ на рѣчнѣмъ мітингу, якъ хотять парафіяне абы ихъ дѣти знали по руски, та най собѣ ихъ вчать самі. Угерорусинъ.

Зъ Lethbridge, Alta, Can.

Въ насъ до сего часу робота йшла досить добре; люде зарабатяли досить файный грошѣ, а справувались якъ звичайно нашъ народъ знае; котри підпомагали броваръ, другі підпарали картяній фабрики. Теперь у насъ робота трѣпка подупала, але людемъ и картамъ се мабутъ на корысть, бо люде не мають иншой науки, нѣ просвѣты лишъ карты; грають дець и нѣчь безъ водпочинку. Запалились до тыхъ захланыхъ картъ, котри приводятъ чоловікка до втраты чести, приводятъ до страты маетки а часомъ приведуть чоловікка до такои захланности, що мусить тратити свое родинне имя, а въ часѣ и смерть здыбле пригрѣ картъ. Якъ вамъ може свѣдомо, тутъ на Lethbridge 12-го Марца купка Чайнаменовъ, Хиндѣвъ, грала карты день и нѣчь, и одень зъ той компанії програвъ майже цѣлый свой маетокъ. И що вѣнь зробивъ въ томъ жайю? По програпну свого маетки — стративъ и свое жите. Пѣшовъ и давъ знакъ, що вѣнь лишъ по своѣй потребѣ водступае компанію, а вѣнь пѣшовъ и повѣсвъ ся — въ такомъ мѣсяці, де люде на сторону ходять. Отъ бащите до чого карты чоловікка приводятъ!

Маемо тутъ читальню, маемо кольканайцятъ науковыхъ книжокъ, маемо газеты краеві, американскі и канадійскі. По моѣй думцѣ лѣпше газету почитати и довѣдатись, якъ наши братя товаришѣ жиктѣ розсѣяни по свѣтѣ. А жиктѣ они тяжко. Терпятъ гнетъ капиталістовъ, проливають свою невянну кровь на войнахъ, суть змушені стрѣляти до себе зъ арматъ, та ваяти труны тысячами. А зацо и поцо оно такъ есть? То не есть нанаму корысть, лишъ на нашу згубу. То есть на корысть царѣвъ, корольѣвъ, магнатѣвъ и головачѣвъ. Они то выселяють бѣдного мужика про-

ливати кровь за ихъ добро, срѣбло и золото. А ты бѣдный нужденный мужику знивираный повернешь до дому то не то, щобысь мавъ лекше жите, але ще горше, бо на ты наложатъ большій податки, а ты мужику плати. Однакъ оно все такъ буде якъ довго будемо темный, не будемо братись до просвѣты, а вмѣсто часъ нашъ ужити на добре, будемо его марнувати на пиятику, на карты и такі другі рѣчи. Зъ просвѣтою робучого народа настане для него и лѣпше жите. Иосифъ Губинкъ.

Зъ Holyoke, Mass.

Мешкае тутъ одень польскій жидокъ, котрый крѣмъ чисто золотыхъ (?) перстеньѣвъ, годинникѣвъ и другихъ рѣчей, котрі продае своимъ „родакамъ“ Полякамъ (тѣ чисто золоті рѣчи невдовзѣ jakimъ чудомъ перемѣняють ся въ просту бляху), попрі томъ ще занимае ся высилкою грошей, продае шифкарты и т. д. О учтивости того ерусалимского шляхтича може послужити фактъ слѣдуюцій: Недавно пришла до него одна Полька и сказала, що хотѣлабы послати до старо-го краю грошѣ, на кошта похорону, понеже еѣ чоловіккъ въ краю померъ, а цю вона, якъ казала зо слезами въ очахъ, не умѣ рахувати, то и не знае сколько буде потреба долларѣвъ на 70 коронъ. Услужный Мошкко зъ рукою на грудяхъ заявивъ, що ему дуже жаль, що таке нещасте лучилось его „родачѣ“ и что вѣнь не хоче (?) нѣчьей кривды, то на 70 коронъ порохувавъ лишъ 18 долларѣвъ... бо, якъ казавъ, теперь е такій курсъ. Хто посилае частѣйше грошѣ до старо-го краю, а властиво тѣ, що занимають ся пересилкою грошей, здогадують ся, сколько еще пейсатому шляхтичови лишилось въ казѣ... Майже всѣ тутъ замешкали Русины посилають черезъ того жидка до старо-го краю грошѣ и позваляють себе обдирати зѣ своєю кривавицѣ. Але вспѣмнути котрому о газетѣ, о просвѣтѣ, черезъ котру зрозумѣвъ бы, що Русины не потрібують вже выслугуватись чужимъ (не только въ напѣмъ краю, але и тутъ въ Америкѣ, бо маемо свои институци, якъ на прим. „Р. Н. Домъ“) не можна, бо Русинъ все еще не може, чи не хоче зрозумѣти, що и Русинъ не сотвореный лишъ до цѣпа и лопаты. Русинъ все ще думае, що чужій мае жати коштомъ ванной працѣ, бо мае за делікатній палецьки до тяжшой працѣ. Нѣ! Русины не говорили бы таке, если бы читали тай горнулъсь до просвѣты. Але що такъ думаютъ, то лпше тому, що темнотѣ у декотрыхъ нашихъ людей нема границъ! При способности хочу ще подѣлитись зъ читачами „Свободы“ новиною, що тутъ замешкали Поляки, щобы лѣпше натѣшитись

побѣдою Япанцѣвъ надъ Moskalami, и рихлостію powstania вѣльной Польци, уряджують собѣ въ своемъ „косцѣле“ подѣ опѣкою Matki Boskiej Bolesnej представлениа, на котрыхъ показують образки зъ терену войны на далекомъ Сходѣ. Звычайно по вечѣрнѣ, ось такъ по „gorskich zalach“, показуютъ колька образковъ jak to Jarociszycy trzeria Moskali! а Поляки, якъ долбѣ подчасъ „gorskich zalow“ (?) молятъ ся та ваяти ся въ груди, то еще лѣпше подчасъ представляи клеплють въ руки та хихочуть ся до цѣвки... Ой такъ то тутешні Поляки въ своихъ косцѣлахъ gozmyslają mekę Pańską! Краснѣ зъ нихъ католики, нема щс и говорити. Михайло Беля.

Зъ Ярославя, Канада.

Мы Русины тутъ на колоніи Ярославъ вже замешкали шестый рѣкъ, але зъ бодемъ сердца треба сказати, що за такъ довгий часъ дуже малый поступъ на передъ мы зробили. Не маемо анѣ школы, анѣ читальнѣ, маемо лишъ церковь, але що зъ того?

Въ недѣлю зойдуть ся люде до церкви посваруть ся, посваруть ся тай ся розойдуть до дому. Церковь наша еше не заінтабульована. До насъ долбѣдывъ везалежный священникъ и водправлявъ богослуженя, а теперь вжедругій мѣсяць не водправляе, бо нашій комитетъ за порадю одного полячка, „котрый не вѣрять анѣ въ Бога анѣ въ чорта“ хочуть записати церковь подѣ французкого епископа.“ Въ той справѣ п. П. В. покликавъ Василиянина О. Гуру, зъ Виннінегу. Отже мы публично оголошумо и повѣдомляемо всѣхъ людей нашей колоніи, щобы протестовали противъ того и не позволили записати свои церкви подѣ французкого епископа. А тому ляхови, що на тое радить кажемъ отверто, щобы не мѣшавъ ся до насъ Русинѣвъ, и не пхавъ своего ляцкого носа до чужого проса. Остатными часами по всѣхъ нашихъ колоніяхъ въ Асинібоѣ волочать ся французкій ксьондзы и обкидують болотомъ и проклинають незалежныхъ священникѣвъ. На Службахъ Божихъ вмѣсто науки, проповѣдуютъ пекло и прокляте на тыхъ людей, котри и дуть до незалежныхъ священникѣвъ на науку. Але люде ихъ не слухаютъ, только организують незалежній парафіи и будують церкви по всѣй Асинібоѣ.

Варта еше згадати якъ оо. Василияне не только помагають французкимъ ксьондзамъ перетягати нашъ народъ на латиньство, але * Розумный люде нѣколи и нѣгде не запишуть церквы на епископа чи то французкого, чи православного, чи незалежного а лишъ на громаду. Кетра роблять инакше показують, що або не розумѣють справы, або суть свѣдомыми запродавцами народа. — Р.

такожь отверто зневажаютъ и топчуть ногами нашъ греческій обрядъ, якъ недавно зробивъ Василияниъ Крижановскій. Въ другомъ тыжнѣ великого посту на просьбу Поляковъ, вѣнь приѣхавъ на Бивѣрь Гілсъ и въ середу послѣ Преждеосвященной Службы Божой давъ три шлюбы Русинамъ, и спѣвали многая лѣта.**) Певно якъ Канада стоить, то ще такого чуда (не видѣла. Вѣнь собѣ мыслявъ, що дурный хлопъ нѣчого не знае, не розумѣе, але знайте честніи оо. народъ добре познае вапу працю, и по дѣлахъ осудить васъ, що вы на смѣхъ цѣлому свѣту выставляете свой обрядъ и свою вѣру. Окрѣмъ Французѣвъ и царославній сильно агітують помѣжъ нашими Русинами. Царославнымъ батюшкамъ наскучилось ѣздити по Канадѣ. Якъ буковинскій такъ и галицкій народъ ихъ не пріймавъ, бо не розумѣвъ ихъ мовы, то мивушой осени царославній епископъ Тихонъ выкропивъ богослова галицкого Ярослава Сѣчаньского на царославного батюшку. Вбрали его въ довгу едывабную спѣдницю, обвѣшали крестами и орденами и пустили въ Канаду. И теперь ходитъ вѣнь по цѣлой Асинібоѣ помежи Буковинцями и намовляе людеи записувати церкви подѣ російскій Синодъ въ чѣмъ ему дуже помагае Полякъ Ясько Комарницкій, той самы котрого епископъ Сеарафимъ посвятывъ на священника и зробивъ протееремъ, але за непослухъ скинувъ и водобравъ водъ него антиминосъ. Той Полякъ есть товмачемъ въ Land Office, отже вѣнь мае способность, агитовати и роздае царославну газету „Свѣтъ“, и выхваляе бородатыхъ царославныхъ батюшкѣвъ. Певно, що не задармо то ся робить, бо колька мѣсяцѣвъ передомъ „Свѣтъ“ чорнивъ Комарницкого а теперь царославній батюшка подчасъ своего побутя въ Асинібоѣ разъ уразъ перебувае въ Полячка Комарницкого.

Народе рускій пробудись, не дай всякимъ волоцюгамъ робити изъ себе смѣхъ по цѣломъ свѣтѣ. Не доситъ, що ляхи и жиды въ Галичинѣ насъ гнобили, то ще тутъ намъ не дають покою. Прочъ изъ теми зрадниками, прочъ изъ теми запродавцами народа и вѣры. Горнѣмъ ся до нашой неньки Руси-Украины и до тыхъ священникѣвъ, що старають ся о просвѣту и добро для нашего народа.

Русины изъ колоніи Ярославъ. *) Законы церкви не заказуютъ въ постѣ давати шлюбовѣ въ разѣ конечности, а заказуютъ лишъ справляти забавы и веселья. Р.

Цѣквѣ книжки

- * Америка... 15 ц.
* Американскій шляхтич... 15 ц.
* Ангель та прудельникъ и другі рѣчи... 15 ц.
Борба класъ и чому робитинки органіують ся... 15 ц.
Весела книжочка зъ образками... 30 ц.
* Грѣхи міліонерѣвъ и т. п. С. 7... 15 ц.
Децю зъ исторіи православной місії въ Америкѣ... 10 ц.
Децю про вѣрятьа... 30 ц.
* Двѣ легенды и т. п. С. 5... 15 ц.
Децю про права и суды въ Сполуч. Державахъ... 10 ц.
* Дорога любви, то Божа дорога С. 6... 15 ц.
Живнѣ... 10 ц.
Журналь... 15 ц.
* Житѣ, заробици, організації и т. п. въ Спол. Державахъ... 15 ц.
Зубъ за зубъ... 10 ц.
Капіталъ и праця... 15 ц.
Конституція Спол. Державъ... 10 ц.
Марія... 10 ц.
* Наверніиный Грѣшникъ... 20 ц.
Народный рухъ австро-угорскіхъ Русинѣвъ... 15 ц.
Образки и загадки... 10 ц.
Образки зъ Америкѣ... 10 ц.
Оповіданя... 15 ц.
Про водступиникѣвъ водъ рос. православія... 10 ц.
Провидникъ руско-англійскій (таумачѣ)... 50 ц.
* Про нутро землѣ... 25 ц.
Подземный скарбы... 25 ц.
Покуса... 10 ц.
Розмова Поляка, зъ Русиномъ... 10 ц.
Руско англійскій словарець... 20 ц.
* Релігійный вѣроваи старинныхъ народѣвъ... 20 ц.
Смерть... 10 ц.
Тарасъ Шевченко... 15 ц.
Тимко Гаврилюкъ... 15 ц.
* Хто зъ чого живе... 15 ц.
* Які то є люде на землѣ зъ 20 образками... 50 ц.
* Якъ хто живе... 15 ц.

Тимъ, що схочуть занятись розпродажоу повысшихъ книжокъ дамо добрый процентъ.

Безъ грошей не вышлемо ннинионъ нѣному.

„СВОВОДА“ BOX 353, SCRANTON, PA.

ПРОДАЮ

Книжки молитовній и свѣтскій: рускій, польскій, словенскій и мадарскій. Пишѣтъ по цѣнникъ. Шифкарты до краю и зъ краю на всѣ корабельній лінії. Посилаю грошѣ до краю по найтаншѣй цѣнѣ.

Адресувати: Stephen Kalakuka, 123 Sussex St. Jersey City, N. J.

Timoty Gorman продае Дерево и Угле 10 NEW HAVEN AVE., DERBY, CONN.

Joseph P. Colwell Погребникъ 182 Main St., Derby, Conn.

ПРОТИ ОГНЯ, одинокій славянскій агентъ въ Лаквона Кавиті. JOHN A. KOMARA, напротивъ словенского костела, 125 OLYPHANT, PA.

КРАСВА РОБОТНЯ. Вырабляю иконостасы, престолы, кивоты, образы процесійній, малюю и золочу. Цѣны умѣрковані. F. Matyashow, 575 Stella Ave., Winnipeg, Man., Canada. По зниженѣй цѣнѣ! Книжочки колекторскій для греко-католицкихъ церквей въ полотняной оправѣ продае редакція „Свободы“. 100 книжочокъ \$6.00, 200 книжочокъ \$10.00. Адресувати: K 64 Svoboda, Box 353, Seranton, Pa.

Золота годовица дитом... СЮ гарну годинку, гварантовану, що буде тримати добре часъ, дамо даромъ хлопцевѣ або дѣвчанѣ, що продасть 24 рѣчей по 10 центѣвъ кожду. Оправля годовица золочена, подѣбна до золотой годинки, гварантованой на 25 лѣтъ. Пиши листъ а мы пошлемо тобѣ тыхъ 24 рѣчей и оплатимъ почту. Коли вже продашь пришли намъ \$2.40 а мы тобѣ вышлемо годовику зъ ланцужкомъ почтоу. CROWN JEWELRY CO., Dept. 30, 163 Randolph St. Chicago, Ill.

ДОКТОРЪ ПРАВЪ ЮЛІАНЪ ЧУПКА, адвокатъ. 3 N. Main St., Wilkes-Barre, Pa. P. O. Box 372. Бго офісъ въ Scranton, Pa. е на 34 Lackawanna Ave. Але до Скрентонъ приѣзжайть только кожного понедѣла и четверга водъ годину 6-ою до 8-ою вечеромъ. Всѣ справы американскій въ повѣтахъ Люзерне и Лаквона.

Хто мае справу Грунтовой, абоче водобрати грошѣ або спадокъ въ старѣмъ краю, най удасть ся до адвоката Чупки, бо вѣнь бувъ адвокатомъ въ Галичинѣ. Всѣ контракты, правній паперы и повномочія.

ЖЕЛІЗНИЦА ЛОРЕЛ ЛАЙН. Трени відходять зі Скрентонъ в будні дні водъ 1-ої до 6-ої рано що годинна, а водъ 6 рано до 12 в ночи що 20 минутъ. В Недѣлю відходить тренъ водъ 1-ої рано до 7 що годинна, в водъ 7 рано до 12-ої в ночи що 20 минутъ. Від 3.20 до 6.40 пополудни трени ходять що 10 минутъ. До Вилдсбері іде тренъ всего 41 минутъ а експресовій, що відходить зі Скрентонъ (врім Недѣлю) о 6.36, 8.16 і 10.36 рано а 2.16, 4.36 пополудни іде лишъ 33 минутъ. Наши кары ідуть до Нейгоу Парку і Штерборгъ. Мы перевозимо також пакунякъ. E. F. WYLY, jr. traffic manager Scranton Pa.

C. M. HATHAWAY, Асенурація водъ огню. Продае дома и лоты. Офісъ надъ Банкомъ въ Olyphant, Pa. МАЄ НА ПРОДАНЬ 117 акрову фарму зъ добрымъ домоу и стодолю — тано, недадеко желѣзницѣ. Такожъ колька домѣвъ и лотѣвъ на продажѣ.

Купите чимъ скорше КАЛЕНДАРЬ Руского Нар. Союза на 1905 р. Каждый Русинъ повиненъ мати въ своѣй хатѣ сю прекрасну книжку! Е що у нѣй прочитати, е на що подивити ся. Прочитайте лишъ, якій гарній тамъ рѣчи:

- 1) Водзовы и календарскя чѣсти.
2) Свята Ольга оповѣдане зъ руского бувальщины.
3) Оповѣдане зѣ страйку въ 1902 р.
4) Хитрый народецъ у гѣй Америкѣ, смѣшне оповѣдане зъ руско-американского жита.
5) Десять точокъ подѣ розвату Русинамъ.
6) Оглядъ американской Руси за минувшій рокъ.
7) Головиѣшній пытаня, котри завдають людемъ, що хочуть достати горожанскій паперы (citizens-raper).
8) Коротка исторія Руси зъ образками.
9) Смѣшній приказки, приповѣдки и смѣшній оповѣданя.
10) Порады и вѣщаня, цѣкава для каждого.
Крохѣ того е богато образковъ зъ російско-япанской войны, та иншихъ, а такожъ мапа стародавной Руси при кѣнці календаря. Сей великій Календаръ, котрый мае 224 сторѣвъ друку, коштуе всего 35 центѣвъ. Тожь нехай каждый посѣпшитъ ся купити, заки ще не розѣбрали люде. Пишѣтъ по календаръ и посылайте грошѣ лишъ на адресу: Rev. N. Strutytsky, Box 375, Olyphant, Pa. Цѣна дуже тана, бо сей великій календаръ коштовъ всего 35 центѣвъ.

JOHN J. CAMPTON
Католицкій похоронникъ.
Вынайте тано берѣтъ
ту и на околицю.
410 WEBSTER STR., - SHAMOKIN PA.

ГАВРИЛЪ МАЛЕНЯКЪ
WHOLESALE
Cor. Franklin & Spruzheim Sts.
SHAMOKIN, PA.

Масъ завсѣгда на складѣ мѣже,
добре пиво въ великихъ и малыхъ
бочкахъ въ наилучшихъ броваряхъ,
горькая и лѣгкая наилучшого гатувану.
Врата! замовляйте у своего!

МАСЪ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ?
CONDRAJ LOTZ.
305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.
управляе книжки всѣякого рода, хочъ
бы якъ розстрасенъ. Такожъ робить книж-
ки для братствъ, церквей, бизнесменовъ
и т. д. За роботу гварантуе.

SOCIALISM is the coming issue in politics.
You may be for it or against it, but in either case
you need to understand it, and so you need to read
The International Socialist Review
Ask your newsdealer for it or send 30 cents for a
three month's subscription and a copy of **Socialism**
and **Farmers**. No free copies.
CHARLES H. KERR & COMPANY, Publishers,
56 FIFTH AVENUE, CHICAGO

СЕМАНЪ МИТРЕНКО
готельничій
на River st., OLYPHANT, Pa.
Хочешъ выпити гарьенько?
Зашытай ся де Митренко?
Готель, виску, пиво мае,
Повны салыны доливаетъ.
С цигара, а и гала
На мѣтаннѣ, на забавы:
Тамъ посидишь, погуляешь,
Вчужьшъ неождо пиваетъ,
А що выпити, то знай брате,
Пѣде дальше, якъ у пяти!

ОДИНОКІЙ РУССКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА
38 Green str., JERSEY CITY, N. J.
Каждый Русскій малчій яку потребу въ Нью-Йорку, чи въ околицѣ,
повелевъ захитати до того готелю, бо
тутъ достано наилучорошій и найтанншій
напитки всякого рода и порадку, де най
лучше купити шифкарту.

Dr. F. J. Meek,
(МИКОЛАЙЧИК.)
СПЕЦИАЛИСТ
СЛАБОСТЕЙ
ЖИНОЧИХ,
ДИТЯЧИХ
І ВЕНЕРИЧНИХ.
Жена при породѣ дѣлають
особлившой опіки.
Office: 227 N. Shamokin Str. } Телефон
SHAMOKIN PA. } Nr 1673

Юліанъ Копистявскій
(Julian Kopycianski)
424 Shamokin Str., ШАМОКІНЪ, ПА.
Перворядный салюнь рус-
скій. — Найлѣпшій напитки
можно ту достати, якъ: пи-
во на цылянки и бутельки,
вино розманитого гатувану,
горѣвки досконалы, цигара
дуже добры.
Сазытъ Брати Русины до своего бра-
тца Юляна!


St. Bernard's Benevolent Society.
Выроблае брат
у мапшѣ, шапки,
водьнаи, коруты,
уніформы.
Цѣнникъ и проб-
евывисывае даромъ.
Можете шисати до насъ по русскі, сло-
ви або польскі.
23 N. Main str.
Morgan, SHAMOKIN, PA.

Польска Колонія въ Державѣ Вирджіня:
Маемо 40.000 акровъ урожайной землѣ вѣдь \$5 до \$15 за
акеръ фармы зъ забудованемъ або безъ забудованя. поле або лѣсъ
недалеко желѣзницѣ и великихъ мѣсть. де легко можна заро-
бити гарный грѣшь на всѣхъ плодахъ. Земля е всюда добра,
и кождому добре веде ся. Родить ся добре жито, пшеениця,
ячмѣнь, овесъ, солодка картофля, кукуруза, тютюнь. Овочѣ:
яблока, грушки, сливки, огѣрки, мѣлоны, помідоры и взагалѣ
вся огородовина. Вино е также добре якъ каліфорнійске. Земля
е ровна, покрыта переважно дубовымъ лѣсомъ. Пасовиска для
худобы, овецъ и т. д. Вода зерельна на кождѣй фармѣ 20 стѣпъ
глубока. Морозѣвъ анѣ спеки тутъ нема. цыкльоны тутъ не-
звѣней. Недалеко суть великі мѣста якъ Ричмондъ, Балтиморъ,
Вашингтонъ, Нью-Йоркъ, Філадельфія. Тысячѣ людей глядае
теперъ фармы и много вже Поляковъ замушило вѣдь насъ землю
и суть вдоволені. Кождый повиненъ йти на фарму, де кождый
е своимъ паномъ, а маетокъ фармерѣвъ е забезпеченый. Фармеры
не потребуять бояти ся страйку, зменшена платнѣ або калѣ-
тва. Фармы продаемо за готѣвку, або на легку сплату, однакъ
часть треба зложити готѣвкою, а решту на сплату пѣсля умовы.
По близшій условя пишѣтъ по польски до
JOHN JELINEK & CO.
1116 Pine Alley, Braddock, Pa.
Напашѣтъ десьте вычитали се оголошене. 24506

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ltd.
— въ —
SHAMOKIN, PA., 327 Shamokin st.
Найбѣльшій русскій компанічний сторъ въ Аме-
рицѣ. Заложеныи ще въ роцѣ 1889, а теперь
побѣльшеный, украшеный и на ново
урядженый. Новый дѣмъ великій,
красный, котрый компанія ку-
пила 1896 року за \$18,000
доказуе, що може ком-
панічна робота. — Всѣ ро-
зумный Русины належать до тои
компаніи, купують зѣ своего власно-
го стору значить, спомогають самыхъ
себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою \$5,500.00
Заряджуютъ нимъ:
Н. Габура, М. Колодѣй.

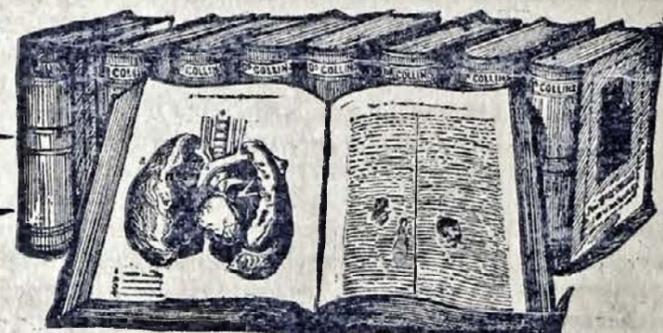
ИВАНЪ ГЛОВА
JOHN GLOVA (POSTMASTER)
— въ —
Excelsior, Pa.
ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.
Всякый потрібный рѣчѣ до жита, якъ такожъ
можно купити убраня майнерскій а звычайный.
Посылае такожъ грошѣ до всѣхъ частей
свѣта, скоро, тано и безопасно.
Продае шифкарты.
Не вѣдь нынѣ вже знаютъ люде солидного
Ивана Глова.

Одень зъ наибѣльшихъ
броварѣвъ въ
Америцѣ.
ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПО-
СОБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ
ПРИМѢШОКЪ.
Хто лишь разъ по-
коштуе сего пива, то
нишого вже не хочъ
пити.
Голова вѣдь него
нѣколко не болитъ,
бо есть вдрово и по-
живно.
НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО
ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.
E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.
Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

Перша Руска Торговля и Рукодѣльня
РИЗЪ И ЗНАРЯДѢВЪ ЦЕРКОВНЫХЪ
у Львовѣ
поруcae богато заосмотреный складъ всѣякихъ
товарѣвъ церковныхъ.
Принимае замовленя на всякй работы зѣ
золота, срѣбла, бронзу и инышихъ мета-
лѣвъ, якъ такожъ до бѣдновленя, позолоченя
и посрѣбленя всякй церковной и домашней
знаряды.
Всякй посылки полагаджуе водворатною почтою.
Все выконуе въ найкоротѣмъ часѣ и по найнижшій цѣнѣ.
На жадае выслаетъ цѣнникъ богато иллюстрованый.
Е. Сломарский и В. Устенский,
ул. Руска Ч. 1., Львовѣ, Austria, Galicia.

Друкарня „Свободы“
друкуе
шикеты, наперы, коверты, книги, книжки, пакеты, циркулярѣ
и взагалѣ всѣ работы друкарскій
старанно, тано и на часъ.
Братскій оуѣкуну хорыхъ повинн мати книжки для
записованя коли хто захорувавъ, на яку слабѣсть и т. д.
Адресъ:
„SVOBODA“, Box 353, Scranton, Pa.

1883- ЛЮДЕ ОТВОРѢТЬ ОЧИ! -1905.

50.000  **даромъ.**

Книжка, котра охоронитъ Вамъ жите, здорově и грошѣ.
Д-ръ **Е. С. КОЛЛИНСЪ М. I.** може зновъ похвалитиcя поступомъ и працевъ,
котрыми закончивъ минувый рокъ для добра терпячого загалу, бо рокъ 1904 знач-
но перевышивъ число тыхъ, що були вылѣчены въ минувыхъ лѣтахъ.
Працѣ талановитого спеціалиста зъ Нью-Йорского Университету **ПРОФ.**
КОЛЛИНСА досягли такой дѣконалости, що перевысшае другыхъ. Сотки, тысячѣ
вылѣченыхъ людей выражаютъ вдяку и похвалу минувого року, ддятого що были
вылѣчены методомъ **ПРОФ. КОЛЛИНСА.**
Прочитайте собѣ лсты, якы прійшли до Д-ра **КОЛЛИНСА** вѣдь людей
нимъ вылѣченыхъ дякуючи ему за скоре и стало вылѣчене. Чи ще можна жадати
лѣпшихъ доказѣвъ?
ВЫЛѢЧЕННЫЙ ЗЪ ГЕМОРОИЧ- Славный докторе!
НОЙ ХОРОБИ И МѢХУРА. Мое надѣю, що скочете прочитати мо-
ихъ кѣлька словъ вѣдчности. Я бувъ хорый
на сифилис больше иль 5 роковъ. Удавалъ
сѣмъ си до лѣкныхъ докторѣвъ и спеціали-
стѣвъ, але емѣсто достати полѣкши, сифи-
лисъ зашухавъ свое корѣне глубоко въ мой
организмъ и розширилъ си до такого степе-
ни, що небуло на менѣ здорового тѣла и
смерть грозила моему житу. За порадкою
моихъ цѣлителей я удавъ си до Васъ лѣкар-
докторъ, а по отриманю вѣдь Васъ лѣкар-
ствъ, учувъ смѣ водразу пользу. Отжежъ и
пославъ по больше лѣкарствъ. Вѣдь нихъ
я чувъ ся цѣло день здоровымъ, и нынѣ
можу отворено сказати, що емъ цѣлкомъ
здоровъ. Пропу пріймѣтъ слова сердечной
подяки за уратованѣ моего здорově.
Зъ глубокимъ поваженемъ,
КСАВЕРЪ ЗАРУБА,
Lyva, Tex.
ВЫСОКОПОВАЖАННЫЙ НАШЕ ДОКТОРЪ!
Черезъ 12 лѣтъ я терѣла на боль голо-
вы, бѣли ушавы, корчѣ въ желудку, цѣл-
ковите ослабѣце и т. д. Я инула помочи
и ратунку у всѣякихъ лѣкарѣвъ, але все було даремне. Пашѣтъ операція яку
переведено на менѣ въ одной зъ клиникъ, однакъ ничого недало менѣ улыи и
вже приходилось менѣ розсатися зъ симъ свѣтомъ въ такъ молодѣмъ вѣстѣ. Въ
хѣнци впала менѣ шаслива гадка написати листъ до пана Проф. Коллина и Вы зволити пріемати менѣ лѣкарствъ,
котрыми зачаламъ ся лѣчати и на мое превелике диво, по шару тыжнихъ почуламъ цѣлкомъ здоровымъ иль нѣколко
перше. Нехай Богъ мае Васъ въ свой оубѣкъ за уратованѣ мене вѣдь смерти.
Зъ горячимъ чувствомъ вѣдчности остаю,
КЛЕМЕНТИНА ПАРВОЦКА,
Desloge, Mo.
МАРІЯ ВЕЛИНА,
R. F. D. N. 3,
Clarkson, Neb.Сли терпите на ниже поданій хоробы, то незволькайте, але смѣло и отверто
зголосѣтъ ся до Д-ра **Е. С. КОЛЛИНСА М. I.** бо для него нема такой хоробы,
котрой бы его вѣдомости, пригитки и лѣкарства невылѣчили.
Вѣнь лѣчитъ вѣякй хоробы, а именно: Хроничный и застарѣлы хоробы: лег-
кихъ, груди, желудка, кишочкѣ, нерокъ, мѣхура якъ и всѣ хоробы дольной
оболаны, боль горла, носа, головы, нервовѣсть, бите и боль сердца, катаръ, засту-
джене, дихавицю, кашель, плоче кровю, горячку, короткій вѣддыхъ, нестравнѣсть,
невралгію, ревматизмъ, боль костей, кольку и боль въ крицахъ и хребтѣ, золоту
жиду, гемороиды, ляксы, нечисту або затруту кровю, опухлий ноги и опухлость
тѣла, водну пухлину, жовтичку, епилепсію, импотенцію, полицію, шумъ и теченѣ
зъ ухъ, глухоту и всѣ слабѣсти очей, выпадане волосѣвъ, прищѣ, сверблене тѣла,
лишаѣ, кросты и раны. Всѣ жѣвочи слабѣсти внутрѣшней и поверхней, нерегулярный
мѣсячней періоды, бѣли ушавы, опаднене матицѣ и т. д. Лсты треба адресувати:
DR. E. C. COLLINS M. I.,
140 W. 34th Street, NEW YORK, N. Y.
Уставъ вѣдвореня: Вѣдь 10. рано до 6. год. вечеръ; въ вѣвторѣкъ и пятницю до 8. год. вечеръ; въ недѣлю вѣдь
10 до 1. год. по полудни.

Гиб Русины! чи знаете вы до-
рогу до дешевого и доброго куп-
ца? Она веде просто до
Юрія Хиляка
въ OLYPHANT, PA.
Вы его певно добре знаете. Въ немъ
знаете однокій, найдешевшій, най-
лучшій и наймодѣбшій сторъ въ
убранямъ. Купите добра шифкарту
скоро а безпечно пошле вамъ грошѣ до
старого краю. Не гадайте однакъ, що то
же все — вѣ! Вѣнь мае ще найпара-
дѣшій салюнь въ мѣстѣ подъ назвомъ:
Anthracite Hotel
Тамъ доперва погостите
ся, якъ въ рѣдной бабки на
вѣсѣлю.

РЕСТАВРАЦІЯ И КАВЯРНЯ
ТROMETTER'S
(Трометтеръ)
при Редявскѣмъ дѣлѣ въ Shamokin, Pa.
Снѣданя, Обѣды, Вечерѣ
Въ кождѣмъ часѣ можна достати
такъ горячій якъ и зинный перекуски.
Потравы прилагодженъ на европей-
скій способъ, дуже смачно. Услуга
солидна. Окремій комнаты для родиль.
Найлучшій вина, пива, лѣкеры, горькая
и всѣ можливѣ напитки. Цѣна дуже
мала.